наша свабода

№90(177) ВЫДАЕЦЦА З 25 ЛЮТАГА 2000 ГОДА

22 ЖНІЎНЯ 2001 года СЕРАДА

Адрас: 220123, г.Мінск, а/я 103

тэл. 228-69-18, 210-02-53

E-mail: NPSvaboda@irex.minsk.by http://www.svaboda.com

КОШТ СВАБОДНЫ

«За новую Беларусь»

В воскресенье состоялось учредительное собрание республиканского общественного объединения (РОО) «За новую Беларусь». Свыше 300 делегатов от всех регионов республики утвердили Устав объединения. Председателем объединения избран Василий Леонов. Возглавляемый им оргкомитет общественного объединения "За новую Беларусь" способствовал объединению основных политических сил страны и выдвижению единого кандидата в президенты от широкой гражданской коалиции Владимира Гончарика.

Учредительное собрание избрало заместителями председателя РОО «За новую Беларусь» известного ученого Вячеслава Оргиша и опытного менеджера Ивана Антошкевича. В центральный совет РОО вошли видные общественные и политические деятели страны: Н.Гилевич, А.Вертинский, Г.Буравкин, С.Калякин, М.Маринич, М.Гирутъ, А.Рубанов, А.Ярошук и другие.

Иван АНТОНОВИЧ

Обращение к руководителям

Уважаемые руководители всех уровней!

Обращаюсь к Вам как к своим вчерашним коллегам — десятки лет жизни я отдал управленческой деятельности. Понимаю всю сложность и ответственность вашей работы. Вместе с тем, даже находясь в тюрьме в 1996—2000-х годах, видел, как измываются над вами, загоняют в угол, запугивают. И сейчас знаю, как толкают вас на уголовное преступление инициаторы фальсификации президентских выборов. Представляю, как вам сейчас нелегко. Но в данном случае считаю уместным сослаться на свой собственный пример. Находясь на высокой государственной должности, я служил не Лукашенко, а интересам народа. Служил до тех пор, пока это было возможно. Поступаться гражданскими принципами, идти против законов — значит, делать зло своей Родине, лишать будущего наших детей и внуков. Сегодня для нас всех наступает момент истины. Впервые за последние семь лет Беларусь, как никогда, близка к выходу из того беспросветного тупика, куда ее загнал Александр Лукашенко. Выбор, который сделают белорусы 9 сентября, должен положить конец правовому и нравственному беспределу, чинимому А.Лукашенко. 10 сентября мы должны проснуться в совершенно другой стране, где слово «свобода» будет означать не пустой звук. Где установится реальное верховенство закона над политической злонамеренностью и своекорыстными амбициями. Где, наконец, для всех нас и наших детей появится перспектива достойной жизни.

Еще совсем недавно Беларусь считалась одной из самых развитых республик бывшего СССР. У нас было достаточно возможностей, чтобы жить так, как сегодня живут, например, чехи, чья средняя заработная плата составляет сейчас около 800 долларов. Но, к сожалению, нам приходится констатировать: большинство населения Беларуси за последние семь лет правления Лукашенко оказалось за чертой бедности.

Национальная экономика на грани катастрофы. Фактически ни одно из обещаний, данных семь лет назад Александром Лукашенко, не выполнено. Теперешний средний доход белоруса составляет в месяц около 70 долларов, а в сельском хозяйстве — всего 20 долларов. В Польше за этот период средняя зарплата выросла с 285 до 370 долларов, в Литве — со 163 до 281. Накануне президентских выборов белорусский народ продолжают соблазнять стодолларовой зарплатой, хотя уже сейчас очевидно, что большинство наших людей ее не получит.

Окончание на стр.4

«Нельзя, чтобы этот вопрос был просто похоронен»

Я, бывший военнослужащий части спецназа внутренних войск, хочу рассказать следующее. Я проходил службу в военной части 3214 во внутренних войсках Республики Беларусь. Потом я служил в СОБРе, на базе под Бегомлем. Так в сентябре 1999 года мне довелось стать свидетелем событий, которые, как я полагаю, имеют прямое непосредственное отношение к исчезновению в тот период политиков Гончара и Красовского. Все это время я боялся рассказывать про это, потому что люди, которые участвовали в этих делах, готовы на все.

В первой роте, которая состояла из более чем ста человек, была группа «сверхсрочников», которые служили не так как все. Они все в принципе «краповые береты». Группа находилась в непосредственном подчинении командира первой роты тогда майора Павличенко. Примерно где-то раз в неделю эти люди выезжали куда-то за пределы части. Выезжали они обычно в гражданской одежде, при этом получали оружие и маски. Выезжали на моей памяти довольно часто. Служба этой группы проходила так, что в принципе никто не знал, какие задачи выполнял, кроме непосредственных их исполнителей, ну, и конечно, командир. Команды отдавал сам непосредственно Павличенко. Там был еще прапорщик такой — Балынин — по кличке Балу. Но Павличенко всегда командовал сам лично. Балу на задания не брали — он толстый, неповоротливый.

Выезжала группа на двух машинах — БМВ 525 и «Ауди» 200 красная. Двухсотая «Ауди» это американский вариант обычной «Ауди»-«сотки». Машины принадлежали СОБРу. Они все были взяты из «конфиската». Номера на машины вешались любые — гражданские, красные, любые номера, целая куча номеров была, и доступ был ко всем. Очень часто ездили, например, номера 02 21 ММ и 02 24 ММ. На лобовых стеклах машин вот этих двух были пропуска всюду. В простонаречии «нечапайки». С такими пропусками никто машины не останавливал — ни ГАИ, ни ВАИ, никто. Чуть позже появился бордовый микроавтобус «Форд», тоже с таким вот пропуском. У всех машин были тонированные стекла. Да, еще был периодически белый «Опель».

Тогда в 1999 году в середине сентября эта группа вечером на БМВ и «Ауди» поехала как обычно в город. Как мне потом рассказали, они в Минске захватили двух людей, которые стояли возле джипа «Чероки». Их захватили, а потом подъехали быстро наши машины, этих людей закинули по одному в каждую машину. За руль джипа посадили солдата из автороты по фамилии Мекиянец. Так колонной около часа ночи они приехали в часть.

Я слышал, как машины подъехали. Но в часть они сразу не заезжали. После того, как машины остановились, было два выстрела с небольшим перерывом. Через какое-то время БМВ и «Ауди» заехали на территорию части. Как мне показалось, мне потом и рассказали, джип остался в лесу, недалеко от части. Офицеры и «сверчки» пошли ужинать, потом спать.

На следующий день по приказу сразу после завтрака где-то в 9.30 нас погнали в лес яму копать. С нами пошел Павличенко. Копали до обеда где-то. Выкопали здоровую яму, глубокую. Сначала был песок, потом пошла какая-то глина с камнями. Мы выкопали яму и вернулись в часть. А вечером несколько «сверхсрочников» загрузили в ГАЗ-66 ломы и кувалды и поехали в лес к этой яме. Вместе с ними поехал БТР. Нам нем выехал командир автороты тогда еще лейтенант Коклин.

Джип загнали в яму, БТРом раздавили и укатали землей. Павличенко ничего не разрешил забирать из джипа. Кто-то хотел забрать магнитолу, но Павлик не дал.

Окончание на стр.3

Новы налёт фінансавай міліцыі

Апошнім часам сталі вельмі частымі налёты міліцыі на офісы недзяржаўных арганізацыяў. Без прад'яўлення ордэраў або іншых дакументаў, якія б апраўдвалі іхнія дзеяньні, міліцыянты апячатваюць офісы арганізацыяў і канфіскоўваюць камп'ютэрную тэхніку.

Чарговай ахвярай такіх дзеянняў стала грамадскае аб'яднанне «Беларускі клуб выбаршчыкаў». Як паведаміў кіраўнік «Клуба» Уладзімір Гудзееў, учора каля 14.00 супрацоўнікі Фрунзенскага раённага аддзела фінансавай міліцыі гвалтоўна абшукалі яго, забралі ключы ад офіса «Беларускага клуба выбаршчыкаў», уварваліся туды і сканфіскавалі ўсю камп'ютэрную тэхніку. Асобна адзначаецца, што пратаколу канфіскацыі не складалася.

Да гэтага паведамлялася, што з раніцы 21 жніўня каля 20 супрацоўнікаў фінансавай міліцыі пад кіраўніцтвам Пятра Лінніка блакавалі будынак спорткомплексу на вул. Берута, 11, у якім месціцца офіс «Беларускага клуба выбаршчыкаў». Некалькі гадзінаў працягвалася супрацьстаянне – прадстаўнікі грамадскага аб'яднання не хацелі пускаць туды фінансавую міліцыю, закрыўшы дзверы на швабру і на ключ. Міліцыянты мелі намер зламаць дзверы, але потым проста абшукалі У.Гудзеева. Той да апошняга супраціўляўся правядзеннюператрусу, бо лічыў, што брыгада міліцыянтаў не мела для гэтага дастаткова паўнамоцтваў.

20 жніўня супрацоўнікі Дзяржкамітэта фінансавых расследаванняў наведалі цэнтральны офіс грамадскага аб'яднання «Беларускі клуб выбаршчыкаў» і забралі ўсе дакументы на абсталяванне, якім карыстаецца гэтае аб'яднанне.

А пачыналася ўсё з праверкі, якую супрацоўнікі фінансавай міліцыі правялі ў «Беларускім клубе выбаршчыкаў» 17 жніўня. Праверка цягнулася каля 3 гадзінаў, па выніках яе быў складзены акт. Ад грамадскага аб'яднання міліцыянты патрабавалі прадставіць 20 жніўня дакументы на тэхніку, што знаходзіцца ў офісе, і фінансавую справаздачу аб дзейнасці арганізацыі.

Міхась КАРПОВІЧ

Фота Ул. ШЛАПАКА

Журналісты распытваюць начальніка Фрунзенскага МА УДКФР П.Ліннік пра мэты «візіту» ў Беларускі рэспубліканскі клуб выбаршчыкаў

◄ У рэдакцыю НАШАЙ СВАБОДЫ прыйшоў чалавек. Ён аддаў нам відэакасету і раптоўна сышоў. На касеце невядомая асоба распавядае пра падрабязнасці знікнення Віктара Ганчара і Анатоля Красоўскага ў 1999 годзе. Твару чалавека не бачна – толькі сілуэт, і голас відавочна зменены. Мы прыводзім поўны тэкст запісу.

Маці Лукашэнкі спадзяецца, што сын прайграе на выбарах. І яны вернуцца ў вёску

Падчас наведваньня Гарадзенскай вобласьці Аляксандр Лукашэнка прызнаўся, што ягоная маці спадзяецца, што ён прайграе прэзыдэнцкія выбары, і яны змогуць вярнуцца на родную вёску. У размове з сяльчанамі калгасу «Россия» ён заявіў: «Не при журналистах будет сказано, но моя мать мне говорит: вот пройдут президентские выборы, не изберут тебя — и домой поедем», паведамляе агенцтва Рэйтэр.

Па словах прэзыдэнта, ён вельмі рады, што комплекс «Дразды» знаходзіцца ў лесе. Як паведамляе Рэйтэр, Лукашэнка заявіў: *«Это хорошо, что меня в лесу поселили — в городе я не смог бы жить. И сыновья мои не могут в городе прижиться... Такая у нас, сельчан, душа»*. Лукашэнка не толькі заявіў пра сваю блізкасьць да вясковага жыцьця, але й даказваў яе на справе: падчас наведваньня жывёлагадоўчай фермы ён вызначаў па паху якасьць камбікармоў.

Лукашэнка рыхтуецца да горшага

Учора стала вядома пра магчымы план дзеянняў Аляксандра Лукашэнкі ў выпадку паразы на прэзідэнцкіх выбарах. Маскоўскія «Новые известия» змясцілі вытрымкі з аналітычнай запіскі, падрыхтаванай прэзідэнцкай адміністрацыяй. Паводле змесціву дакумента, развітваць з уладай на бліжэйшыя 5 гадоў цяперашні кіраўнік краіны зусім не плануе. Адміністрацыя прэзідэнта рыхтуе незаконныя захады, якія дазволяць сілавым шляхам захаваць уладу А.Лукашэнкі на наступныя пяць гадоў.

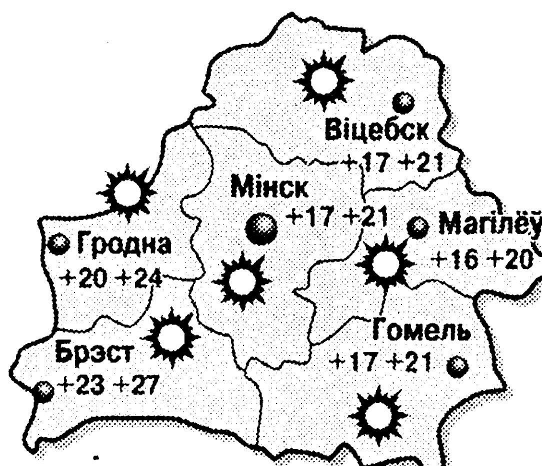
ЛукаЧП

Лукашэнкаўскія дарадцы, якія склалі план дзеянняў на «чорны дзень», аказаліся вельмі далікатнымі. Каб ліяні раз не нерваваць цяперашняга кіраўніка краіны самой ідэяй паразы, аналітыкі ўзгадваюць «узнікненне сітуацыі парытэту галасоў». Што ж чакае Беларусь і беларусаў у такім выпадку?

Аналітычная запіска раіць: не варта фарсіраваць абвяшчэнне канчатковых вынікаў выбарчай кампаніі. Замест іх неабходна наладзіць масавыя выступленні «патрыятычна настроеных грамадзянаў», якія і выкажуць сваё меркаванне аб несумненнай перамозе А.Лукашэнкі.

Заканчэнне на стар.3

НАДВОР'Е

Крыніца: www.gismeteo.ru

Курс наяўнага долара на «чорным рынку»

1465

ФІНАНСЫ

Рызыкуеш памерці? Атрымай грошы

Праўленне Нацыянальнага банка Беларусі ўнесла дапаўненні і змяненні ў Правілы датэрміновага вяртання крэдытных сродкаў фізічным асобам, якія заключылі з АСБ «Беларусбанк» дагаворы на пагашэнне запазычанасці ТАА «Банк «БелБалтыя», зацверджаныя ў сакавіку гэтага года. Новаўвядзеннем пашыраны пералік выпадкаў, якія даюць укладчыкам права на датэрміновае атрыманне сродкаў.

Як паведамілі БелаПАН ва ўпраўленні-інфармацыі Нацбанка, спецыяльная камісія, што створана ў АСБ «Беларусбанк», будзе прымаць для разгляду заявы ад грамадзян, якім споўнілася 70 гадоў не толькі на 1 жніўня гэтага года, як было запісана ў правілах раней, але і на дзень звароту. Выплаты гэтай катэгорыі ўкладчыкаў праводзяцца наяўнымі сродкамі ў суме да 1.000 долараў ЗША на працягу аднаго месяца з часу станоўчага рашэння, а астатняя сума запазычанасці – на працягу аднаго года. Акрамя таго, датэрмінова атрымаць свае зберажэнні змогуць укладчыкі, якія перанеслі аперацыйнае ўмяшальніцтва, інфаркты, інсульты, анкалагічна хворыя, хворыя цяжкай формай туберкулёзу і іншымі захворваннямі, якія пагражаюць жыццю.

Аляксей АРЭШКА

Хапун на «Зубраў» у Берасці

Некалькі дзесяткаў мінакоў паспелі атрымаць спецвыпуск газеты НАША СВАБОДА ля КПП батальёна ўнутраных войскаў у Паўночным гарадку Берасця, пакуль міліцыянты са службы аховы не затрымалі распаўсюджвальнікаў Паліну Панасюк і Андрэя Залатара. Пад гэты грубы хапун сябраў руху «Зубр» выпадкова патрапілі і трое маладзёнаў, хто не меў дачынення да інфармацыйнай акцыі.

У Ленінскі РАУС, дзе доўжылася затрыманне непаўнагадовых Паліны і Андрэя, былі выкліканыя іхнія бацькі, каб запалохаць усіх складаннем пратаколаў на падставе 162-га артыкула Адміністрацыйнага кодэкса — «злоснае невыкананне бацькоўскіх абавязкаў». Міліцыянты пры гэтым «гарантавалі», што адміністрацыйная камісія райвыканкама пакарае сем'і штрафамі ў 20 мінімальных заробкаў, а калі «зубры» зноў патрапяць у пастарунак, то Андрэя «адлічаць з палітэхнікума», а Паліну «накіруюць у Баранавіцкі прыёмнік-размеркавальнік».

Галіна БАРАВАЯ

ВЫБАРЫ

У Гродне — адзіны штаб

У Гродне створаны абласны штаб адзінага кандыдата ад шырокай кааліцыі У.Ганчарыка. Перад гэтым быў скасаваны штаб С.Домаша. Па сутнасці, адбылося перайтварэнне гэтага штаба, паколькі ягоны склад застаўся ранейшы. У Ганчарыка падобных структураў у вобласці не было. На раённым узроўні таксама адбылося падобнае пераўтварэнне штабоў.

Сяргей МАКСІМОВІЧ

Уладзімір Ганчарык пад каўпаком

Пра беспрэцэдэнтныя факты запужвання адзінага кандыдата ў прэзідэнты Уладзіміра Ганчарыка і сябраў ягонае каманды расказала 21 жніўня журналістам кіраўнік тэхналагічнага штаба Валянціна Палевікова.

20 жніўня ў аварыю папаў яе намеснік Сяргей Ложкін. Па дарозе ў гродна на машыне, у якой ехаў С.Ложкін, знянацку адпала кола. Не такі шчаслівы канец напаткаў менеджара штаба У.Ганчарыка па Брэсцкай вобласці Віталь Малашка. Літаральна напярэдадні, 19 жніўня, каля 17 гадзінаў каля вёскі Сакалова лекавушка, у якой знаходзіўся В.Малашка з жонкай, зноўтакі знянацку перакулілася некалькі разоў. Найбольш пацярпеў сам вадзіцель: з пашкоджаннем скроневай косці і пераломам ключы Віталь дастаўлены ў Бярозаўскую райбальніцу. Зараз В.малашка знаходзіцца ў рэанімацыі «ў вельмі складаным стане», сказала В.Палевікова. Такая зайздросная пастаяннасць аналагічных аварыяў наводзіць кіраўнікоў штаба Уладзіміра Ганчарыка на думку, што гэтыя здарэнні «заканамернасць». Віталь малашка з'яўляецца ключавой фігурай у штабе адзінага кандыдата, прынамсі, менавіта пад яго кіраўніцтвам стварaліся структуры на Брэстчыне; у часе збору подпісаў кіраўніку штаба Паўла Казлоўскага невядомыя зламыснікі тройчы пракалвалі шыны, і ў выпадку адной з дыверсіяў у аўтамабілі, у якім ехаў былы міністр абароны, адпала кола.

Днямі ў сваім працоўным кабінеце Валянціна Палевікова зусім выпадкова знайшла «жучок» для праслухоўвання; паводле тэхнічных характарыстык, усе размовы ў кабінеце, дзе, дарэчы, праходзяць паседжанні штаба, у радыусе 500 метраў. Дзён праз колькі ў тэлефоне ў працоўным кабінеце «жучок» знайшоў і сам Уладзімір Ганчарык. І гта не адзінкавыя «знаходкі». Па словах юрыста Сяргея Альфера, «падобныя абстаяванне пастаўлена толькі структурамі ўлады». Знайшліся добрыя людзі, якія ставілі на праслухоўванне сотавыя тэлефоны, і папярэдзіла пра тое іхніх уладальнікаў.

І гэта яшчэ не ўсё. «Мы адчуваем на сабе жорсткі прэсінг. З'явіліся «рабяткі», якія паўсюдна нас суправаджаюць – мы іх ведаем усіх у твар. Гэтыя хлопцы акружаюць нас паўсюль», – заявіла В.Палевікова. крыху раней падобныя моцныя хлопцы відомага выгляду сустрэлі В.Палевікова на 16 паверсе яе жылога дома і ўсяляк здзекаваліся. Пастаянны праслед прывёў да таго, што ў штабе апасаюцца агучваць графік паездак У.Ганчарыка.

Прэсінг на штаб адзінага дэмакратычнага кандыдата ідзе не толькі з боку спецслужбаў; прэсінг назіраецца і на дзяржаўным узроўні. «Праводзіць выбары дэмакратычна няма магчымасці. Умовы створаныя толькі для аднаго чалавека з 4 кандыдатаў. Мы кожны дзень падаем мноства заяваў у Цэнтрвыбаркам, пракуратуру рэспублікі, рэгіянальныя пракуратуры, але рэакцыі няма ніякае», – сцвярджае В.Палевікова. За апошні тыдзень да сотні падобных дакументаў перададзеныя ў адпаведныя структуры, але ні аднаго адказу не атрымана. Асноўны блок парушэнняў зафіксаваны ў дачыненні да членаў каманды У.Ганчарыка. Другі блок: усе дзяржаўныя СМІ – друкаваныя і электронныя – агітуюць за А.Лукашэнку. «99% плошчы і эфірнага часу прысвечана канструяванню станоўчага вобразу Лукашэнкі, і толькі 1% – астатнім кандыдатам, дый то негатыўны імідж», – сказаў Сяргей Альфер.

Тым не менш, з 21 жніўня распачаў поўнаварэтасную работу аб'яднаны штаб адзінага кандыдата. І бліжэйшым часам рыхтуе шэраг масавых акцыяў па агітацыі за Уладзіміра Гачарыка.

Рыгор БУЯН

Каардынатар кампаніі Ганчарыка – у шпіталі

Адзін з кіраўнікоў выбарчага штаба Уладзіміра Ганчарыка Віталь Малашка, член кіраўніцтва Беларускай сацыял-дэмакратычнай партыі (Народная Грамада) і былы дэпутат Вярхоўнага Савета XII склікання, трапіў у аўтамабільную катастрофу.

Гэта адбылося прыкладна ў 14 гадзінаў 19 жніўня непадалёк ад горада Бяроза Брэсцкай вобласці. Віталь Малашка і яго жонка Інэса на асабістым аўтамабілі «Вартбург» вярталіся з Брэста ў Мінск. У Брэсце ў В.Малашкі адбыўся шэраг дзелавых сустрэчаў, звязаных, у прыватнасці, з арганізацыяй перадвыбарнай агітацыі за Уладзіміра Ганчарыка.

Як расказала жонка, машыну на роўнай шашы нечакана занесла. Яна двойчы перакулілася і была выкінутая на сустрэчную паласу. Віталь Малашка атрымаў сур'ёзныя траўмы. У рэанімацыі Бярозаўскай раённай бальніцы яму наклалі 32 швы. Зараз яго рыхтуюць да аперацыі. У жонкі выяўлены перелом грудзіны і аднаго рабра.

Па факце дарожна-транспартнага здарэння супрацоўнікі ДАІ праводзяць праверку.Паводле словаў Інэсы Малашка, яна не можа дакладна меркаваць, што адбылося. Асноўная версія – нечакана лопнула задняе кола. А ў штабе Уладзіміра Ганчарыка належыць дачасным выказваць нейкія версіі да знаёмства з вынікамі расследавання.

Генадзь БАРБАРЫЧ

ЛЮСТРАФАКТ

Фота IREX/ProMedia

На мяжы служаць злодзеі

Некалькі прапаршчыкаў з аддзялення памежнага кантролю «Бут» імя В.Кублашвілі Брэсцкай пагрангрупы былі аддадзеныя пад трыбунал за крадзеж нафтапрадуктаў з вагонаў-цыстэрнаў. Злодзеі ў зялёных пагонах выкарыстоўвалі начны час сваёй службы каб непрыкмечанымі «аблегчыць» груз цягніка, які прыпыняўся для кантролю перад перасячэннем мяжы на Захад, адразу на некалькі соцень літраў. Дакладней, у жніўні, у ёмістасцях, што вывозілі на сваіх прыватных іншамарках вайскоўцы, канфіскавана 700 літраў высокаактанавага бензіну. Следству веннай пракуратуры зараз трэба не толькі высвятліць умовы дысцыплінарнай дэградацыі першых памочнікаў камандзіраў памежнай службы, але і якім чынам яны пакідалі ў спраўнасці пломбы на цягніках міжнароднага напірунку пасля свайго начнога рабаўніцтва.

Галіна БАРАВАЯ

Не выцягнуць вал і заваляць дзяржзаказ

Хіба толькі коштам наўмысных прыпісак «вертыкаль» Брэсцкай вобласці зможа рапартаваць аб выкананні абяцанак, што былі агучаныя ў дыялогу Лукашэнкі-Далгалёў падчас сельскагаспадарчага тэлешоу 7 жніўня. У рэгіёне стаяць пачарнелыя на корані яшчэ 11 % зерневых культураў, хаця быў намер правесці абмалот на ўсіх плошчах да 18 жніўня. З-за таго, што спелыя пасевы зарастаюць так званым падгонам траў, уборка ідзе з вялікімі стратамі зерня. Наўрад ці хаця б адзін раён на Брэстчыне здолее сёлета дацягнуць сярэднюю ўраджайнасць да 30 цэнтнераў з гектара. Агульны вал намалотаў «бруднай» бункерный вагі (без ачысткі ад смецця і насення пустазелля) хаця і наблізіцца, але не перавысіць 1 мільён тонаў. З-за нізкага ўраджаю элеватары дзяржзакупак не змогуць нарыхтаваць планавую колькасць харчовай пшаніцы, піваварнага ячменю, насення льну.

Надзея СВЯТЛІЧНАЯ

БЯСПЕКА

Папярэджанне кіроўцам

Упраўленне ДАІ УУС Мінаблвыканкама заклікае вадзіцеляў быць асабліва асцярожнымі пры яздзе ноччу і раніцай, асабліва праз нізкія месцы, непадалёк рэк і розных вадаёмаў. Справа ў тым, што з набліжэннем восені назіраецца ваганне тэмператураў, што вядзе да моцных туманаў ва ўказаных мясцінах.

Аб тым, што рух у падобных умовах надзвычай небяспечны, сведчаць падзеі раніцы 17 жніўня. Тады, паводле звестак Дзяржаўтаінспекцыі Мінскай вобласці, на 15 кіламетры аўтадарогі Мінск-Дзяржынск, непадалёк ракі Пціч, у напрамку руху ў бок сталіцы ва ўмовах моцнага туману, з-за таго, што вадзіцелі не прытрымліваліся дыстанцыі бяспекі і не выконвалі хуткасны рэжым, адбылося сутыкненне 19 аўтамабіляў. Тры аўтамашыны згарэлі. У медыцынскія ўстановы звярнулася дзевяць чалавек, двое з якіх былі шпіталізаваныя.

Вячаслаў БУДКЕВІЧ

Гродзеншчына ўжо «прагаласавала»?

Старшыня Гродзенскага аблвыканкама У.Саўчанка накіраваў вернападданіцкую тэлеграму А.Лукашэнку. «Рады далажыць Вам» — па-вайсковаму пачынаецца рэляцыя з Гродна, прысвечаная «бітве за ўраджай». Яшчэ мацней гучыць заканчэнне тэлеграмы: «Гродзенцы не падвядуць Вас і на выбарах прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, і абсалютная большасць аддасць свае галасы за Вас, шматпаважаны Аляксандр Рыгоравіч». Атрымліваецца, абласны начальнік публічна (бо тэлеграма апублікаваная ў мясцовым друку) далажыў, што да фальсіфікацыі ўсё гатова. Інакш, адкуль яму асабіста за тры тыдні ўжо вядома, за каго будуць галасаваць жыхары вобласці?

Сяргей МАКСІМОВІЧ

НАРКАБІЗНЕС

Канопля як ратунак ад галечы

На поўдні Беларусі — успышка цікавасці да вырошчвання каноплі. Міліцыянты, якія праводзяць мэтавую аперацыю «Мак-2001», усё часцей фіксуюць выпадкі існавання плантацыяў гэтага дурнап'яну для прыгатавання наркотыку. Тым самым беларускія вяскоўцы прызвычаіліся да павышанага попыту на цеплалюбівыя культуры ў гародзе і не саромяюцца прытаргоўваць канопляю і макам, бо не маюць магчымасці сумленна зарабіць на продажы ягадаў, яблыкаў ці бульбы.

Увогуле, на Брэстчыне, пры шчыльнасці 1 міліцыянт прыкладна на кожныя 25 двароў, нават масавая праверка на наяўнасць ля падворкаў наркасыравіны, не забяспечвае станоўчыя вынікі. 60 кілаграмаў маку і каноплі спальвае штосуткі міліцыя, а абарочваецца іх ў дзесяткі разоў больш. Не сакрэт, што праваахоўнікам супрацьстаіць армія людзей з пакалечанымі лёсамі. Дастаткова, прыкладам, механізатару адзін раз адбыць тэрмін у няволі за ўтоены з калгаснага поля для уласнай гаспадаркі мех зерня, як «братва» наведваецца ў ягоную вёску за таварам, агітуючы наяўнымі сумамі грошай быць пасрэднікам у цёмным бізнесе. Такім чынам ад галечы множыцца колькасць чарнаробочых у наркагандлі (ужо 300 чалавек пакараныя штрафамі!) на адным з галоўных маршрутаў праз Беларусь з Украіны ў Санкт-Пецярбург і для унутраных патрэбаў сыроц спажыўцоў у Пінску, Лунінцы, Мікашэвічах, Баранавічах.

Надзея СВЯТЛІЧНАЯ

Уцечка аміяку

Раніцай 18 жніўня ў вязальным цэху ААТ «Брэсцкі панчошны камбінат» адбылася ўцечка аміяку ў ваду, што ім ахаладжваецца.

Як паведамілі БелаПАН у прэс-службе міністэрства па надзвычайных сітуацыях, аварыя адбылася з-за разбурэння адной з трубак выпарніка. Пры выяўленні ўцечкі машыніст халадзільных установак перакрыў паступленне вады ў аб'ём выпарніка і з яго – у сістэму кандыцыянавання. Загадам адміністрацыі прадпрыемства рабочая змена цэха была адпушчаная дамоў.

Ажыццёўлена вентыляцыя памяшкання цэху, а таксама зроблена замена пашкоджаных элементаў выпарніка і прамыўка сістэмы кандыцыянавання.

Акрамя таго, 17–18 жніўня пры правядзенні земляных работ у розных рэгіёнах краіны зафіксаваны чатыры выпадкі выяўлення боеприпасаў. У Бабруйску (Магілёўская вобласць) знайшлі процітанкавую гранату; на Партызанскім праспекце Мінска – авіяцыйную бомбу, у вёсцы Дыманава Віцебскага раёна – 28 артылерыйскіх снарадаў, у горадзе Гарадок Віцебскай вобласці – міну. Усе боеприпасы былі вывезеныя сапёрамі і абясшкоджаныя.

Марат ГАРАВЫ

КРЫМІНАЛ

Забілі афіцэра міліцыі

Мінская міліцыя актыўна шукае злачынцу, што застрэліў 21 жніўня афіцэра міліцыі. Па наяўнай інфармацыі, гэта быў супрацоўнік Камітэта па барацьбе з арганізаванай злачыннасцю і карупцыяй пры МУС, які знаходзіўся пры выкананні службовых абавязкаў.

Як паведамілі БелаПАН у прэс-цэнтры ГУУС Мінгарвыканкама, гэтае трагічнае здарэнне адбылося ў адным з жылых дамоў па вуліцы Жукоўскага (Кастрычніцкі раён). Злачынцу ўдалося ўцячы.

У здзяйсненні злачынства падазраецца жыхар мікрараёна Серабранка Дэўкш Сяргей Вячаслававіч, 1974 года нараджэння, які мае судзімасць і адшукваецца праваахоўнымі органамі рэспублікі за раней здзейсненае забойства. Яго прыкметы: рост 170-175 см, на выгляд каля 30 гадоў, хударлявага целаскладу, валасы кароткія, светлыя, вочы блакітныя. Быў апрануты ў спартыўныя штаны чорнага колеру з белай палоскай, зялёную майку з кароткім рукавом. Можа мець на руках пашкоджанні. Злачынца ўзброены.

Прэс-цэнтр ГУУС Мінгарвыканкама звяртаецца да жыхароў сталіцы з просьбай, калі камунебудзь вядома месцазнаходжанне гэтага чалавека, тэлефанаваць па нумарах 02 ці 229-40-02, 227-02-21, 227-46-90, 249-02-02.

Вячаслаў БУДКЕВІЧ

Пасольства Рэспублікі Польшча ў Рэспубліцы Беларусь аб'яўляе другі тур конкурсу для журналістаў «Польшча – прыязная суседка Беларусі». У ім могуць удзельнічаць журналісты, якія да 30 лістапада 2001 г. вышлюць на адрас Пасольства РП копіі сваіх публікацыяў, матэрыялаў радыё- і тэлеперадачаў (з указаннем месца і даты публікацыі), прысвечаных наступным тэмам:

- Сучасная Польшча
- Пасольскія рэформы пасля 1989 года
- Гістарычная супольнасць грамадстваў Беларусі і Польшчы
- Польскі вопыт і стварэнне грамадзянскага грамадства ў Беларусі
- Перспектывы польска-беларускага супрацоўніцтва
- Роля мясцовага самакіравання ў развіцці дружалюбных польска-беларускіх адносінаў
- Польска-беларускія сувязі на фоне міжнароднай сітуацыі
- Значэнне членства Польшчы ў НАТА ва ўмацаванні рэгіянальнай бяспекі.

На конкурс будуць прымацца матэрыялы, якія аўтары падрыхтуюць і апублікуюць пасля абвяшчэння конкурсу. Просім іх дасылаць на адрас: **220034, Мінск, вул.Румянцава, 6** (з паметкай «Конкурс»).

Узнагароды: ***1 месца – 200 амерыканскіх долараў; тры прэміі па 150 долараў; пяць прэміяў па 100 долараў; 21 заахвочвальная прэмія па 50 долараў.***

Лукашэнка рыхтуецца да горшага

Заканчэнне. Пачатак на стар.1

Адначасова, падказваюць аналітыкі, усе дзяржаўныя сродкі масавай інфармацыі абрушваюць хвалю абураных выступаў грамадзянаў супраць шматлікіх парушэнняў з боку апазіцыі. Прыхільнікаў кандыдата-пераможцы абвінавацяць у «ажыццяўленні агітацыі, подкупе грамадзянаў і пагрозах выбаршчыкам пры наведванні выбарчых участкаў».

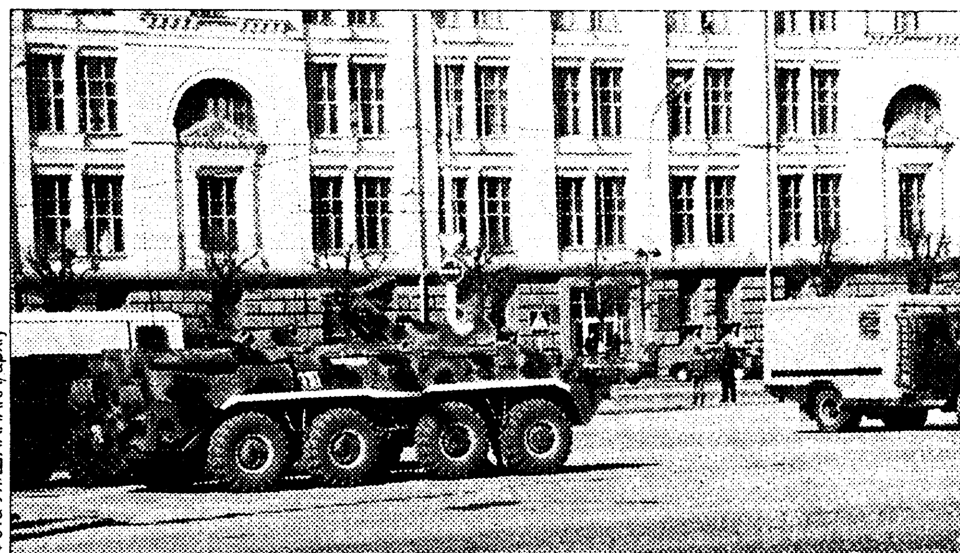
Апроч гэтай «лірыкі», плануецца і больш сур'ёзныя дзеянні. З моманту пачатку папярэдняга галасавання і да афіцыйнага абвяшчэння вынікаў выбараў усе сілавыя структуры будуць пераведзены на ўзмоцнены рэжым нясення службы.

У выпадку ўзнікнення «масавых беспарадкаў, якія будуць дэстабілізаваць абстаноўку ў сталіцы» (г. зв. «югаслаўскі варыянт», які «прадказваў» А.Лукашэнка 31 ліпеня на нарадзе выканаўчых работнікаў. – **Р.П.**) плануецца перакрыць усе офісы апазіцыйных структураў, перапыніць вяшчанне тэлевізійных каналаў і нават адключыць міжгароднюю і міжнародную сувязь.

Цалкам комплекс мерапрыемстваў, выпрацаваны ў нетрах лукашэнкаўскай адміністрацыі, вельмі нагадвае путч. Прычым даволі няўдалы – накшталт ГКЧП дзесяцігадовай даўніны.

Перадвыбарчная гісторыя

Тым часам, працягваецца апантанае нагнятанне перадвыбарчай істэрыі вакол кандыдата ў прэзідэнты А.Лукашэнкі. Дзяржаўная газета «Советская Белоруссия» два нумары запар друкавала на першай старонцы надзвычай

Фота Ул. ШЛАПАКА (архіў)

вялікім шрыфтам «Разам! А.Р.Лукашэнка – наш прэзідэнт». Хоць «Советская Б.» – газета дзяржаўная, і таму мусіць прадстаўляць інтарэсы усіх грамадзянаў Беларусі, а не толькі тых, хто моліцца на вусатую ікону.

Учора гэтая ж газета надрукавала перадвыбарчую праграму гэтага ж кандыдата. Хоць магла любога іншага з чатырох. У якасці ілюстрацыі быў абраны фотаздымак у лепшых дыктатарскіх традыцыях: А.Лукашэнка трымае на руках маленькую дзяўчынку і кветкі. Здавалася б, такі від «мастацтва» даўно скампраметаваў сябе пасля аналагічных фотаздымкаў Сталіна і Гітлера. Але выкарыстоўваецца дагэтуль.

Афіцыйнае агенцтва БелТА рапартуе, што, паводле сацыялагічнага апытання, праведзенага «комплекснай групай сацыёлагаў», рэйтынг А.Лукашэнкі падвысіўся з 51,4% да 57,4%. Тады як рэйтынгі яго ных канкурэнтаў нібыта складаюць: Сяргей Гайдукевіч — 1,5%, Уладзімір Ганчарык — 2,3%, Сямён Домаш – 2,9%. Прычым, гэтыя рэйтынгі з цягам часу толькі падаюць. Цікава, што «сацыёлагі» находзяць з аднай афіцыйнай структуры, якая корміцца на бюджэтныя грошы (не без дапамогі цяперашняга кіраўніка дзяржавы), а таксама двух установаў, якія «кормяцца» за кошт існавання міфічнай Саюзнай дзяржавы Беларусі і Расіі.

Ідзе моцная інфармацыйная «прамыўка мазгоў» з разлікам на тую вялікую частку насельніцтва (да 30%), якія да апошняга не маглі вызначыцца з «сваім» кандыдатам.

Як ні дзіва, але ўсе гэтыя намаганні могуць прынесці хутчэй адмоўны вынік. Па-першае, метады, якімі карыстаюцца «паліттэхнолагі», запомніліся многім з савецкіх часоў і нарад іх абудзяць салодкае пачуццё настальгіі. Па-другое — і гэта больш небяспечна для цяперашніх уладаў — звесткі накшталт такіх «сацыялагічных апытанняў» толькі супакойваюць нервы А.Лукашэнкі і яго ных памагатых і абуджаюць у іх спакой. Замест сапраўдных звестак з «сацыялагічнага фронту» уладны кандыдат атрымоўвае цукерку для ўласнага задавальнення. І таму ўжо 10 верасня ён можа быць сур'ёзна шакіраваны вынікамі галасавання.

Мядзведжая паслуга

Пры ўсіх няпростых перыпетыях барацьбы за прэзідэнцкае крэсла А.Лукашэнка робіць крокі, якія нібыта мусяць даказаць ягоную высакароднасць.

У панядзелак, як паведамляе НТВ.ru, цяперашні кіраўнік дзяржавы прапанаваў сваім канкурэнтам скарыстацца паслугамі дзяржаўнай аховы ў адпаведнасці з законам «Аб дзяржаўнай ахове».

Відавочна, што гэтая «дапамога» хутчэй закліканая была паставіць пад кантроль усе дзеянні лукашэнкаўскіх канкурэнтаў. А калі ўзгадаць усе апошнія скандалы знікненняў вядомых асобаў у Беларусі і дачыненне да гэтых злачынстваў супрацоўнікаў прэзідэнцкай аховы, то становіцца ўвогуле небяспечна мець за спіной такога «ахоўніка». Бо, калі што, ён сам першым угоніць нож у спіну непажаданаму канкурэнту А.Лукашэнкі.

Тым не менш, усе гэтыя матывы не замінулі кандыдату ад Ліберальна-дэмакратычнай партыі, «беларускаму Жырыноўскаму» Сяргею Гайдукевічу пагадзіцца на такую ахову. Прэстыжна, канешне, што цябе некалькі дзён будзе ахоўваць чалавек, які раней ахоўваў кіраўніка дзяржавы. Але якая з таго карысць? Няўжо ён сапраўды апасаецца, што на яго будуць рыхтаваць замах?

Адзіны кандыдат ад шырокай апазіцыі Уладзімір Ганчарык і Сямён Домаш адмовіліся ад такога «падарунку». Лепш за ўсё гэта аргументаваў С.Домаш: маўляў, гэтая ахова будзе толькі замінаць працы. А У.Ганчарык знайшоў кампраміс: ён дапускае прысутнасць целаахоўнікаў у падарожжах па Беларусі і падчас правядзення масавых мерапрыемстваў.

Расціслаў ПЕРМЯКОЎ

«Нельзя, чтобы этот вопрос был просто похоронен»

Окончание. Начало на стр.1

Взяли только большой аккумулятор. Его потом ставили на разные машины, он был в автороте как подменный. Только с трупов еще раньше сняли золото и выбросили в озеро.

В операции по захвату людей также участвовали прапорщик Мурашко, такой под сорок лет, спецназовец, и «краповики-сверхсрочники» Юрий Будько и Новаторский, по-моему Владимир. Они и на другие дела ездили. Фамилии еще нескольких из этой группы не знаю, но могу опознать. Одного, который рядом со знаменем, часто показывают по телевизору в рекламе ветеранов спецназа. Их фотки есть в буклете про наши войска.

После этой операции все участники группы получили деньги. Их передал министр Сиваков через Павличенко. Я знаю, что он сказал «Это всем на моральное успокоение».

Еще я знаю, что когда расстреливали этих людей, их убивали «Именем президента!»

Сейчас Павличенко ездит по стране. Он собирает людей своих, бывших краповиков и говорит «Мы еще свое слово не сказали. Надо президента защищать президента». Говорит, что денег не меряно. Но после всего этого шума в прессе ему многие не доверяют, голову не хотят подставлять.

На мне крови нет. Сейчас я боюсь за свою жизнь и жизнь своей семьи. Я прошу КГБ, прокуратуру, журналистов — найдите и допросите всех этих людей, которых я назвал. Допросите непосредственных участников. Это Будько, Новаторский, Мекиянец, Коклин, Мурашко, Павличенко. Допросите их, солдат, которые в тот вечер были в наряде, допросите тех, кто яму копал. Они все видели. Нельзя, чтобы этот вопрос был просто похоронен.

Все.

Камітэт дзяржбяспекі ўмывае рукі

Відэаматэрыял з расказам аб абставінах знікнення Віктара Ганчара і Анатоля Красоўскага «не ўтрымлівае нічога, што магло б прыцягнуць увагу Камітэта дзяржаўнай бяспекі». Пра гэта БелаПАН заявіў начальнік Цэнтра інфармацыі і грамадскіх сувязяў КДБ Беларусі Фёдар Котаў, пасля таго як з відэакасетай азнаёміліся кіраўніцтва камітэта. Такі вывад, паводле яго словаў, быў зроблены на падставе «зместу і формы падачы матэрыялу».

Напомнім, што 20 жніўня невядомыя даставілі ў мінскі офіс інфармацыйнай кампаніі БелаПАН відэакасету з запісам прыкладна 20-хвіліннага маналога чалавека, які назваўся былым ваеннаслужачым унутраных войскаў МУС. Ён расказвае аб падрабязнасцях знікнення ў верасні 1999 года ў Мінску першага віцэ-спікера Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь 13-га склікання Віктара Ганчара і бізнесмена Анатоля Красоўскага. У матэрыяле фігуруюць некалькі новых прозвішчаў, якія, на погляд аўтара паведамлення, могуць праліць святло на падзеі, звязаныя са знікненнем вядомых у Беларусі людзей. Твару чалавека на плёнцы не відаць, яго голас моцна скажоны.

Вячаслаў БУДКЕВІЧ

Аарон РОУДЗ: «Прэзідэнт Беларусі баіцца дэмакратыі»

Фота Ул. ШЛАПАКА

21 жніўня выканаўчы дырэктар Міжнароднай Хельсінкскай Федэрацыі Аарон Роўдз разам з кіраўнікамі Беларускага і Літоўскага Хельсінкскіх камітэтаў падзяліўся з журналістамі сваімі ўражаннямі пра хаду выбарчай кампаніі ў краіне.

«Складваецца ўражанне, што прэзідэнт Беларусі баіцца дэмакратыі, мяркуючы па ягонай заяве 31 ліпеня. Ён чакае, што дзяржаўны апарат будзе забяспечваць ягонае пераабранне, што парушае і мясцовае заканадаўства, і міжнародныя нормы. Тое, што мы бачым, не падобнае на нармальную выбарчую кампанію», – заявіў Аарон Роўдз.

Яго ўразілі антызаконныя дзеянні выканаўчай улады. «Выканаўчая ўлада не ставарае ўмоваў для справядлівых выбараў; наадварот, існуюць бюракратычныя механізмы для падтасоўвання вынікаў выбараў», – сказаў прадстаўнік МХФ.

Вось яшчэ некалькі ўражанняў выканаўчага дырэктара Міжнароднай Хельсінкскай федэрацыі: «У вашай краіне многія знаходзяцца над ціскам, вельмі многія людзі цалкам залежаць ад дзяржавы. Доўгатэрміновае назіранне ў чыстым выглядзе не абавязкова вядзе да парушэнняў, але сістэма, якую мы бачым, не можа забяспечыць празрыстасць працэсу. Назіральнікі сустракаюцца з запалохваннем».

Кіраўнік Літоўскага Хельсінкскага камітэта Стасіс Каўшыніс увогуле параўнаў цяперашнюю кампанію з сумнавядомым рэферэндумам 1996.

Старшыня БХК Тацяна Працька выказала надзвычайную заклапочанасць тым, што ў выбарчы працэс уцягваюцца сілавыя структуры. «Усё часцей у выбарчым працэсе выкарыстоўваюцца спецслужбы. У Бабруйску нашаму назіральніку адмовілі ў прысутнічаць пры фарміраванні тэрытарыяльнай выбарчай камісіі, КДБ сказаў: ніякіх наглядальнікаў не пускаць. Гэта вельмі небяспечная тэндэнцыя», — заявіла Т.Працька.

Рыгор БУЯН

Місія БДІПЧ пачала працаваць

20 жніўня ў Мінску распачала работу місія Бюро па дэмакратычных інстытутах і правах чалавека (БДІПЧ) АБСЕ на чале з Храерам Бальянам, у склад якой уваходзяць 13 экспертаў. А наступным днём яшчэ 15 наглядальнікаў пачалі працаваць у рэгіёнах Беларусі.

Паводле Цэнтрвыбаркама, акрэдытацыю атрымалі прыкладна 220 наглядальнікаў з 25 краінаў свету. Найбольш прадстаўнічая дэлегацыя чакаецца, вядома, з Расіі: дэпутаты Дзярждумы, Савета Федэрацыі Расіі, МЗС. Сярод краінаў далёкага замежжа пацвердзілі ўдзел у назіранні Францыя, Японія, Вялікабрытанія, Нідэрланды. Для іх праблемаў з уязнымі візамі па зразумелых прычынах не было.

Іншая справа — БДІПЧ АБСЕ, адзіная спецыялізаваная ў Еўропе структура, якая займаецца назіраннем за выбарамі. Доўгатэрміновыя наглядальнікі БДІПЧ мусілі прыехаць у Мінск за шэсць тыдняў да дня выбараў, гэта значыць не пазней за 27 ліпеня. Аднак афіцыйны Мінск на розных прычынах зацягваў з запрашэннямі для БДІПЧ. Адкрыццё офіса арганізацыі, планаванае на 1 жніўня, не адбылося: першых наглядальнікаў проста не пусцілі ў краіну. Доўгатэрміновыя наглядальнікі з-за непрадастаўлення запрашэння з беларускага боку прыехалі ў беларускую сталіцу толькі 17 жніўня.

150 кароткачасовых наглядальнікаў прыедуць у Мінск напярэдадні выбараў. Яшчэ да 50 наглядальнікаў з краінаў-сябраў АБСЕ будуць сачыць за ходам галасавання непасрэдна 9 верасня.

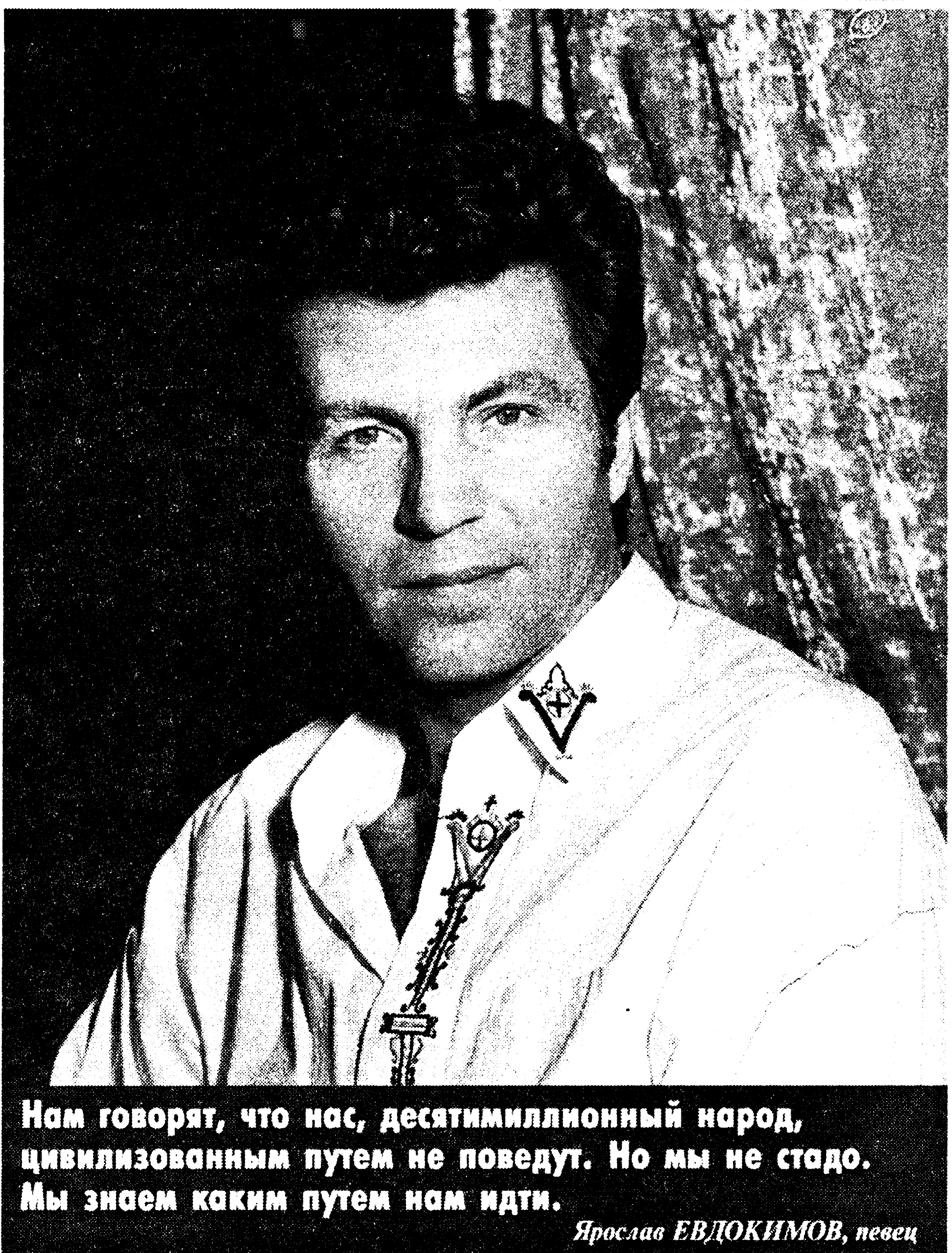
Місія збірацца ацаніць адпаведнасць выбарчага працэсу патрабаванням стандартам АБСЕ, іншым міжнародным актам і беларускаму заканадаўству. У дадатак да таго, назіральнікі правядуць маніторынг выбарчага працэсу, зважаючы больш на тое, наколькі збалансавана кампанія асвятляецца СМІ. Аднак, як гаворыцца ў прэс-рэлізе КНГ АБСЕ, «маштабы дзеяння місіі значна абмежаваныя, што з'явілася вынікам позняга запрашэння наглядальнікаў».

10 верасня місія сумесна з іншымі міжнароднымі арганізацыямі вынесе свой вердыкт адносна дэмакратычнасці прэзідэнцкіх выбараў.

«Улады цягнулі з запрашэннямі таму, што давалі зразумець: місія БДІПЧ з'яўляецца персонай нон-грата», – заявіў намеснік старшыні Вярхоўнага Савета 13 склікання Анатоль Лябедзька.

Рыгор БУЯН

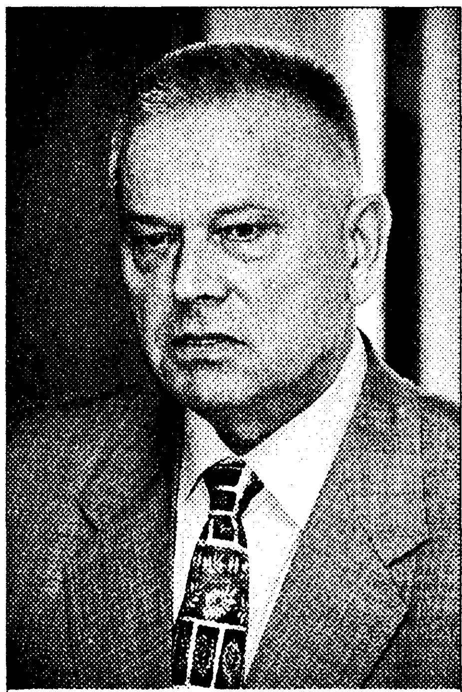
Обращение к руководителям

Окончание. Начало на стр.1

Тем не менее, ближайшее окружение Лукашенко, его карманные средства массовой информации с маниакальной настойчивостью продолжают распространять миф о «непревзойденности» верховного главнокомандующего, продолжают вбивать в мозги белорусов мысль, будто бы нельзя найти этому горе-руководителю замену.

Должен со всей ответственностью заявить: в этой нынешней избирательной кампании Лукашенко вообще не имеет юридических оснований баллотироваться в Президенты, так как он уже давным-давно отработал положенный по Конституции срок пребывания в президентской должности. Уже третий год Лукашенко удерживает власть нелегитимным путем. Это подтверждают не только наши, незаангажированные юристы, но и авторитетные зарубежные, в том числе, российские эксперты в области юриспруденции.

Более того, Александр Лукашенко не имеет никакого морального права оставаться на своем посту. Вы, уважаемые руководители, знаете, что единым кандидатом от широкой гражданской коалиции Владимиром Гончариком общественности переданы документы, обличающие верхушку руководства страны в ее причастности к насильственным похищениям и убийствам бывшего министра внутренних дел Республики Беларусь Юрия Захаренко, первого заместителя Верховного Совета тринадцатого созыва Виктора Гончара и предпринимателя Анатолия Красовского. Все лица, фигурирующие в качестве

организаторов и исполнителей этих убийств — нынешний генеральный прокурор Виктор Шейман, заместитель главы президентской администрации Юрий Сиваков, командир бригады специального назначения Дмитрий Павличенко — уклоняются от прямых и ясных ответов, тем самым признавая свою вину. Ничего конкретного, что могло бы снять подозрения в причастности вышеназванных лиц к данным преступлениям, не может сказать и А.Лукашенко. Неужели Вы, уважаемые руководители, и дальше готовы служить тому, кто фактически

покрывает тех, на кого легла тень подозрения в убийствах известных в стране людей?

Уважаемые члены правительства, управленцы областных и районных звеньев, руководители предприятий и организаций, колхозов и совхозов, учреждений и заведений! Сколько можно терпеть откровенное унижение, оскорбление от человека, который постоянно обманывает, лжет, лицемерит, требует от вас поддерживать его авантюристский курс?

Во мне говорит не чувство мести бывшего министра сельского хозяйства, три года отсидевшего в тюрьме за несколько килограммов якобы украденного мяса. Я просто хочу, чтобы Вы до конца осознали: завтра на моем месте, на месте экс-премьера Михаила Чигиря, восемь месяцев проведшего на нарах за «превышение должностных полномочий», на месте других высоких, средних и мелких чиновников, поплатившихся за собственную независимую позицию различными тюремными сроками, может оказаться КАЖДЫЙ из вас. Неужели Вам, прошедшим серьезную жизненную школу, достигшим солидных карьерных высот, не надоело дрожать от страха, как осиновый лист, от очередной прихоти человека, так ничему толковому в этой жизни и не научившемуся, кроме устранения своих политических оппонентов и запугивания неугодных и здравомыслящих людей?

Как лидер общественного движения, способствовавшего выдвижению единого кандидата от широкой гражданской коалиции, могу с полной уверенностью сказать: в случае прихода к власти Владимира Гончарика ни о каких будущих люстрациях, которыми пугают Лукашенко и его команда, речь не может идти даже в принципе. Абсолютное большинство из вас, безусловно, компетентные работники. Нет сомнения в том, что Вы готовы честно работать после ухода диктаторского режима. Поверьте, Владимир Иванович Гончарик, как и остальные участники гражданской коалиции, знает цену настоящим профессионалам, которых немало среди руководящего состава. Поэтому не верьте грязным сплетням и домыслам о якобы «грядущей расправе» новой власти с теперешними «вертикальщиками». Ответственность за свои деяния понесут только те, кто причастен к преступлениям против своего народа и собственной страны. Кроме того, Владимир Гончарик публично объявил о готовности амнистировать Александра Лукашенко при условии, что компетентные органы засвидетельствуют его непричастность к исчезновению и убийству граждан Беларуси.

Сейчас, когда до выборов остается менее трех недель, от Вас требуется только одно — НЕУКОСНИТЕЛЬНОЕ СОБЛЮДЕНИЕ ЗАКОНОВ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ. Чтобы после 9 сентября не было стыдно смотреть в глаза как собственным детям, так и самому себе, хочу напомнить: преступления, связанные с фальсификацией итогов выборов, не имеют срока давности. А без фальсификации, подтасовок Александр Лукашенко обречен на поражение.

Всем, в том числе России и Западу, нужна законная, избранная народом власть в Республике Беларусь. В ваших и в наших силах добиться того, чтобы наша Родина уже в ближайшее время стала европейской процветающей державой.

Задумайтесь, уважаемые руководители... От вашего мужества и гражданской позиции зависит завтрашняя судьба десятимиллионного белорусского народа.

Василий ЛЕОНОВ, председатель оргкомитета общественного движения «За новую Беларусь», доверенное лицо кандидата в Президенты Республики Беларусь Владимира Гончарика

ЦВК і Незалежнае назіранне сустрэнуцца

16 жніўня прадстаўнікі Грамадзянскай ініцыятывы «Незалежнае назіранне» звярнуліся да старшыні Цэнтральнай камісіі Рэспублікі Беларусь па выбарах і правядзенні рэспубліканскіх рэферэндумаў сп-ні Ярмошынай Л.М. з прапановай сустрэцца для абмеркавання праблемаў, звязаных з ажыццяўленнем назірання за выбарамі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь. 20 жніўня быў атрыманы станоўчы адказ на прапанову і прызначаны дзень сустрэчы.

28 жніўня А.Бяляцкі (старшыня Рады ГА «Праваабарончы цэнтр «Вясна»), М.Грыб (старшыня назіральнага сойму РГА «Беларускі Хельсінкскі камітэт»), М.Кобаса (сябра ГА «Фонд імя Льва Сапегі») плануюць у шэрагу іншых пытанняў паінфармаваць старшыню ЦВК пра выкарыстанне праграмы паралельнага падліку галасоў, якая будзе рэалізаваная прадстаўнікамі грамадскіх арганізацыяў у межах кампаніі незалежнага назірання.

У межах сустрэчы плануецца таксама абмеркаванне прапановаў, якія былі выказаныя арганізатарамі незалежнага назірання раней: аб магчымасці пакідаць назіральнікамі подпіс на паперы, якой апячатваецца скрыня для папярэдняга галасавання; аб магчымасці подпісання старшынямі і сакратарамі ўчастковых і тэрытарыяльных камісіяў копіяў выніковых пратаколаў, выпрацаваных назіральнікамі, і інш.

Прэс-служба ГІ «Незалежнае назіранне»

Резиденция в кольце

22 августа в 17.00 «Цепь неравнодушных людей» выстроится вокруг резиденции, занимаемой Александром Лукашенко. Участие в ней примут многие известные в Беларуси люди: политики, общественные деятели, журналисты. И у каждого из них – свои резоны для того, чтобы стать одним из звеньев этой живой цепи...

Леонид МИНДЛИН, тележурналист:

«Нужно заставить власти сказать правду, что же произошло с этими людьми? И когда каждый из нас приходит на такие мероприятия, мы приближаем этот момент истины. Кроме этого, освобождаемся от собственного страха, ведь когда люди объединяются ради такой цели, то страх исчезает. А это сейчас самое главное».

Лариса НАСАНОВИЧ, председатель Солигорской городской организации ОГП:

«Мне небезразлично, что происходит в нашей стране. Когда исчезают известные люди, а милиция, КГБ не занимаются по-настоящему их розыском – это ненормально. Поэтому мы хотим знать правду об этих громких делах. Мне небезразлично, как мои деньги налогоплательщика тратят эти структуры. Они плохо работают. И собираясь на такие мероприятия, мы напоминаем им об этом. Займитесь делом! У меня же такое впечатление, что главное занятие для них сейчас — преследование инакомыслящих».

Пётр ГОЛОСОВ, председатель Минской областной организации ОГП:

«То, что власти развернули в стране, по сути, настоящий террор и следствием его стало исчезновение известных политиков, представляющих реальную опасность режиму Лукашенко, с совершенной очевидностью подтвердило их исчезновение.

Я думаю, каждый честный человек не должен сегодня и не может оставаться в стороне от того, чтобы сказать власти решительное «Нет!» этому беззаконию. Своими действиями мы в силах остановить этот беспредел, не допустить в будущем повторения подобного».

Александр КОТЛЯРОВ, председатель Слуцкой городской организации ОГП:

«Или мы остановим произвол, или это будет продолжаться, пока не придут за нами, за вами...»

Вячаслаў СІЎЧЫК, намеснік старшыні БНФ «Адраджэньне»:

«Я абавязкова, калі буду 22 жніўня ў Менску, прыму ўдзел у гэтым мерапрыемстве. Мне асабіста ясна, хто вінават, чаму няма з намі Захаранкі, чаму няма Ганчара, Красоўскага, Завадскага. Калі б у нашай краіне была дэмакратыя, працавалі законы, натуральна, такога б не адбылося. Віну нясе асабіста Аляксандр Лукашэнка, і абсалютна лагічна прыйсці ў тое месца, дзе ён павінен быць па статусе. Грамадства мае права патрабаваць праўду пра лёс зніклых, мы не павінны забываць пра гэтых людзей».

Анатолий ЛЕБЕДЬКО, лидер ОГП:

«Кампания «Хотим знать правду» за эти несколько месяцев прошла во многих городах и посёлках Беларуси. Власти по-разному реагируют на людей, стоящих с портретами известных всей стране политиков. В Солигорске третий раз милиция вызывает участников в суд, изводит надуманными придирками. Власти на местах боятся прямых вопросов, действуют по указке сверху любыми способами нейтрализовать активность людей перед выборами.

Мы придём 22 августа к резиденции Лукашенко, чтобы Александр Григорьевич, признавший свою вину в этих исчезновениях, вышел к людям и ответил на их вопросы. Если у него хватит мужества...».

ГРАФИК ПРОВЕДЕНИЯ «ЦЕПИ НЕРАВНОДУШНЫХ ГОРОДОВ» В РАМКАХ КАМПАНИИ «ХОТИМ ЗНАТЬ ПРАВДУ!»:

20 августа, Климовичи,13.00-14.00, ул.Ленина.

21 августа, Могилёв,17.00-18.00, Центральный универмаг.

21 августа, Бобруйск,17.00-18.00, Площадь Победы.

22 августа, Минск, 17.00-18.00, вокруг резиденции Лукашенко, К.Маркса,38.

22августа, Горки,17.00-18.00, автовокзал, памятник «Пушкину».

22 августа, Славгород,13.00-14.00, Центральный рынок.

22 августа, Витебск, 19.30-20.00, Привокзальная площадь.

22 августа, Ошмяны, 17.00-18.00, Площадь Дома Советов.

23 августа, Бобруйск, 17.00-18.00, Площадь Победы.

28 августа, Бобруйск, 17.00-18.00, Площадь Победы.

29 августа, Горки,17.00-18.00, автовокзал, памятник «Пушкину».

29 августа, Витебск,19.30-20.00, Привокзальная площадь.

30 августа, Бобруйск, 17.00-18.00, Площадь Победы.

30 августа, Могилёв,17.00-18.00, Центральный универмаг.

Пресс-служба ОГП.

Міністэрству юстыцыі варта вывучыць законы

Чарговы адказ «незалежных» на чарговую заяву міністэрства

Міністэрствам юстыцыі Рэспублікі Беларусь была распаўсюджаная чарговая заява, у якой адзначаецца, што асобнымі СМІ паведамляецца аб падрыхтоўцы незарэгістраваным аб'яднаннем «Незалежнае назіранне» да назірання за працай выбарчых камісіяў і правядзення паралельнага падліку галасоў з тым, каб 10 верасня 2001 года абвесціць вынікі галасавання. З гэтай нагоды міністэрства юстыцыі Рэспублікі Беларусь нагадвае, што дзейнасць ад імя незарэгістраваных арганізацыяў з'яўляецца адміністратыўным правапарушэннем, а «мяркуемая дзейнасць незалежных назіральнікаў супярэчыць заканадаўству Рэспублікі Беларусь».

У сувязі з гэтым прадстаўнікі грамадскіх аб'яднанняў (ГА «Праваабарончы цэнтр «Вясна»,

ГА «Таварыства беларускай мовы імя Францішка Скарыны», РГА «Задзіночаньне беларускіх студэнтаў», ГА «Прававая дапамога насельніцтву», ГА «Беларускі жаночы інфармацыйна-каардынацыйны цэнтр», ГА «Беларускі рэспубліканскі клуб выбаршчыкаў», ГА «Свабодны прафсаюз Беларускі», ГА «Фонд імя Льва Сапегі», ГА «Цэнтр «Беларуская ініцыятыва», РГА «Беларускі Хельсінкскі камітэт» і інш.) заяўляюць, што ніякага аб'яднання «Незалежнае назіранне» не ствараласся, кіруючыя і выбарныя органы не абіраліся, што азначае, што такога фармавання не існуе на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь.

Грамадзянская ініцыятыва «Незалежнае назіранне» з'яўляецца назвай грамадзянскай (гражданской) кампаніі, якая была ініцыяваная больш як 200 няўрадавымі арганізацыямі, якія зарэгістраваныя ва ўстаноўленым законам парадку. У сувязі з выбарамі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь шматлікія грамадскія аб'яднанні праводзяць грамадзянскія кампаніі, якія носяць розныя назвы і ставяць розныя мэты, напрыклад, кампаніі грамадскіх арганізацыяў «Выбірай», «Время выбирать», кампанія БПСМ «Я — за бацьку» і г.д.

Мэтай кампаніі «Незалежнае назіранне» з'яўляецца прыцягненне максімальнай колькасці грамадзянаў краіны да ўдзелу ў назіранні за выбарамі дзеля грамадзянскага кантролю за выбарчым працэсам, забеспячэннем яго дэмакратычнасці, адкрытасці, галоснасці і празрыстасці. Тым больш, што, згодна з дзеючым заканадаўствам, у якасці назіральнікаў маюць права выступаць як члены грамадскіх аб'яднанняў, так і грамадзяне шляхам збору подпісаў. Адной з мэтаў абвешчанай кампаніі з'яўляецца інфармаванне грамадзянаў пра іх права назіраць за выбарчым працэсам, што, безумоўна, будзе спрыяць іх даверу да вынікаў галасавання.

Такім чынам, уся дзейнасць у межах ініцыяванай грамадзянскай кампаніі, у тым ліку і вылучэнне назіральнікаў, ажыццяўляецца згодна з дзеючым заканадаўствам Рэспублікі Беларусь, робяць выснову прадстаўнікі арганізацыяў.

Што тычыцца правядзення паралельнага падліку галасоў грамадскімі назіральнікамі і незаконнасці гэтай дзейнасці, прадстаўнікі ўказаных грамадскіх аб'яднанняў нагадалі, што паралельны падлік галасоў – гэта сістэма хуткага збору і перадачы інфармацыі аб выніках галасавання на вызначаных выбарчых участках на падставе дадзеных падліку бюлетэняў сябрамі ўчастковых выбарчых камісіяў. Менавіта гэтую праграму збіраюцца рэалізаваць прадстаўнікі грамадскіх арганізацыяў у межах кампаніі незалежнага назірання. Згодна з арт. 13 Выбарчага кодэкса Рэспублікі Беларусь, назіральнік мае права атрымліваць інфармацыю аб выніках падліку галасоў і складанні пратаколаў адпаведнымі камісіямі аб выніках выбараў. Назіральнік таксама мае права знаёміцца з пратаколамі ўчастковых камісіяўй аб выніках галасавання і пратаколамі адпаведных камісіяў аб выніках выбараў, падпісанымі і накіраванымі ў вышэйстаячую камісію ў адпаведнасці з дзеючым кодэксам. Хацелася б нагадаць таксама, што копія выніковага пратакола, згодна з арт. 55 ВК, пасля яго падпісання вывешваецца для ўсеагульнага азнаямлення. Назіральнік мае права вырабіць копію пратаколу ўчастковай камісіі аб выніках галасавання сваімі сродкамі і сіламі. **Усе дадзеныя, якія будуць выкарыстоўвацца пры паралельным падліку галасоў, будуць здымацца назіральнікамі з выніковых пратаколаў, якія будуць складзеныя камісіямі.** Акрамя таго, дзеля дакладнасці дадзенай інфармацыі, прадстаўнікі грамадскіх арганізацыяў неаднаразова выходзілі з прапановай да Цэнтральнай камісіі аб магчымасці сябрам участковых камісіяў распісвацца на копіях выніковых пратаколаў, якія зробленыя назіральнікамі, аднак прапанова не была задаволеная.

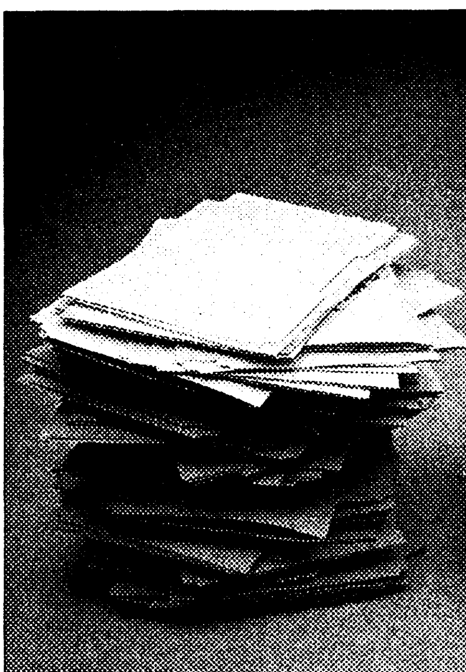
Сістэма анкетавання выбаршчыкаў падчас іх выхаду пасля галасавання адносна таго, за якога кандыдата яны прагаласавалі, якая была апісаная ў заяве міністэрства юстыцыі, носіць назву «экзіт полл». Выкананне такой працэдуры назіральнікамі не прадугледжаная беларускім выбарчым заканадаўствам, у прыватнасці, арт. 13 Выбарчага кодэкса РБ. Назіральнікі, якія будуць ажыццяўляць назіранне ад грамадскіх арганізацыяў, дзейнічаюць выключна ў межах існуючага заканадаўства, і таму праводзіць падобную акцыю не збіраліся і не збіраюцца.

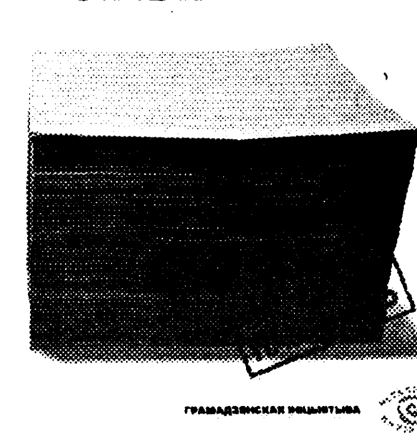
За апошні час міністэрства юстыцыі распаўсюджвае ўжо другую заяву аб незаконнасці дзейнасці незалежных грамадскіх назіральнікаў, палохае іх адміністратыўнай і крымінальнай адказнасцю. У сувязі з гэтым «незалежныя» заявілі рашучы пратэст і яшчэ раз нагадалі, што ўся дзейнасць у межах кампаніі незалежнага назірання ажыццяўляецца згодна з дзеючым заканадаўствам Рэспублікі Беларусь і выконвае задачу дэмакратызацыі выбарчага працэсу, яго галоснасці і празрыстасці.

Заява была накіраваная ў міністэрства юстыцыі, а таксама асабіста міністру Варанцову Г.М.

Пасля такога падрабязнага тлумачэння, спадзяюцца арганізатары кампаніі, назіральнікі змогуць спакойна працаваць.

Прэс-служба ГІ «Незалежнае назіранне»

Праграмны выступ кандыдата ў прэзыдэнты Сямёна Домаша

Шаноўныя грамадзяне, 9 верасьня Вы будзеце вырашаць: ці жыць як жывем, ці мы ўсё ж такі будзем жыць па-новаму.

Вынік нашага сямігадовага жыцьця.

Да чаго мы прыйшлі? Ці пра гэта мы марылі сем гадоў таму, калі выбіралі дэмакратычным шляхам першага прэзыдэнта сваёй краіны?

Магчыма, ня ўсім спадабаецца тое, што я скажу, але я ўсё роўна гэта скажу: **нас усіх зрабілі дурнямі.**

Сем гадоў таму на гэтым месцы перад Вамі сядзеў другі чалавек. Памятаеце, што ён абяцаў?

Моладзі ён абяцаў пэрспэктывы, старым — кампэнсацыю спаленых зберажэньняў тэлевізарамі, халадзільнікамі і машынамі, высокія, годныя пэнсіі. Працоўным – запусціць заводы, задушыць інфляцыю. Ён абяцаў зьнішчыць карупцыю, адправіць – я гэта памятаю добра – хабарнікаў самалётам у Гімалаі.

А што атрымалася?

Сёньня ў Беларусі, пэўна, ужо трэба не адзін самалёт, каб вывезці ўсіх тых, хто бярэ хабар, і ўсіх казнакрадаў, таму што ўсе яны знаходзяцца пад адной *«крышай»* – неабмежаванай уладай аднаго чалавека, якому служаць. Злачынцамі ж аб'яўляюць, зыходзячы з палітычнай мэтазгоднасьці.

Наш народ быў яшчэ раз абдураны ў 1996 годзе. Атрымліваецца, мы ўсе прагаласавалі за тое, каб мясцовых кіраўнікоў мы не выбіралі, а нам прызначалі; больш таго, атрымліваецца, мы з вамі ўсе разам вырашылі, што ў нашай краіне можна ствараць нікім не кантраляваны так званы прэзыдэнцкі фонд – колькі там грошай, ня ведае ніхто. Нават міністр фінансаў разводзіць рукамі і кажа, што анічога пра гэта ня ведае.

Газета «Новые Известия» неяк назвала суму: 2 млрд. 200 млн. долараў – гэта па 2.200 на кожнага жыхара Беларусі з улікам немаўлятаў.

Дзе гэтыя грошы?

Гэта што – мы з Вамі прагаласавалі за тое, каб адзін чалавек схаваў іх ад нас і мог, калі захоча, пакласьці сабе іх у кішэню ці выкарыстаць іх так, як яму спадабаецца!

Дык за якіх жа дурняў ён лічыць нас з Вамі!

І як апошняя кропка – зьнікненьне людзей, вядомых палітыкаў: Захаранкі, Ганчара, Красоўскага, апэратара расійскага тэлебачаньня Завадзкага – і гэта ў ціхай, талерантнай Беларусі... Паглядзіце ў вочы іхнім жонкам, маці, дзецям, паслухайце, што яны Вам скажуць.

Пры гэтым – поўнае маўчаньне ўлады.

Дакладней, яна адказала: калі ў недзяржаўнай прэсе зьявіліся матэрыялы аб існаваньні «эскадронаў сьмерці», замест рассьледаваньня і тлумачэньня, пачаўся наезд на тых людзей, хто гэта агучыў.

Як быў праў Васіль Быкаў, калі казаў, што кожная дыктатура ў рэшце рэшт канчае забаронай на жыцьцё людзей – у цяперашнім беларускім варыянце гэта забарона на наша з вамі жыцьцё.

У нас ужо скрадзены сем гадоў, а гэта дзясятая частка чалавечага жыцьця – і жадаюць скрасьці яшчэ як мінімум пяць.

Спытайце ў сваіх дзяцей, у сваіх унукаў, ці згодныя яны з такой доляй?

Адказ зразумелы – мы ўсе яго ведаем. Адсюль вынікае, што мы павінны зьмяніць сітуацыю. Але шмат хто кажа: «Что я могу сделать? Я маленький человек...» Аднак ужо сёньня добра вядома, што нас, нязгодных з гэтым рэжымам, больш за 70 працэнтаў. І *што* – мы ўсе маленькія людзі?

Я скажу вам: не бывае маленькіх людзей – бываюць маленькія мэты.

Давайце паставім перад сабою вялікую мэту – і мы станем вялікім народам, які жыве ў годнай краіне.

***

Меня часто называют белорусским националистом, особенно здесь, на белорусском телевидении.

Почему?

Может, потому, что, в отличие от многих представителей нынешней власти, я могу свободно говорить по-белорусски.

У меня часто в памяти возникает история.

Как-то раз на вокзале в Вильнюсе я брал в кассе билет. Передо мной было два человека. Первый обратился к кассирше по-польски, и она ответила ему по-польски. Следующая женщина – литовка – и с кассиршей они поговорили по-литовски.

Я решил: «Ну-ка, попробую», – и задал вопрос по-белорусски. И что Вы думаете? – мне ответили на неплохом белорусском языке.

Так что, наши белорусские чиновники тупее этой литовской кассирши?

Никак не могу с этим согласиться! И вот почему:

В начале 90-ых, когда я был мэром Гродно, однажды на митинге, куда я был приглашён, услышал обвинение в том, что белорусские власти не знают белорусского языка. Я подумал: «Я же белорус, окончил белорусскую школу, неужели я забыл свой родной язык?»

Пришёл домой, взял словарь, и пару раз его прочитал от корки до корки. Следующее заседание исполкома я провёл по-белорусски.

Естественно, через несколько месяцев почти все служащие горисполкома разговаривали на белорусском языке. Так это что – национализм?

Моя мечта, чтобы в Беларуси Быкова, Купалу, Короткевича читали по-белорусски; Пушкина и Гоголя – по-русски, проспект «Майкрософт» – по-английски, а каталог «Фольксвагена» – по-немецки.

И не надо нас стравливать, называя одних националистами, других — радикалами, а третьих — космополитами. **Мы все** – белорусы, русские, евреи, украинцы, поляки, татары **и есть народ Беларуси**. И мы все хотим, чтобы в нашем государстве всем жилось хорошо.

Только вместе мы построим дом наш – Беларусь.

Не надо нас стравливать и с нашими соседями ни на Востоке, ни на Западе, потому что и история нашей страны, и её география уже определили роль Беларуси: наша страна – это **мост между Востоком и Западом.**

В прошлые века эта белорусская специфика имела трагический оттенок: все европейские войны прокатывались по нашей земле, оставляя на ней глубокие раны.

Однако сегодня наше географическое положение может стать неоспоримым преимуществом: через этот мост могут пойти огромные транзитные потоки сырья, товаров и финансов.

Только **обслуживая этот транзит,** Беларусь может быстро подняться на ноги и в кратчайшие сроки стать богатой страной.

Что же этому мешает?

Чтобы ответить на этот вопрос, мысленно представим себе мост. У каждого моста должны быть, как минимум, две опоры: в нашем случае ими должны стать опора западная, европейская и опора восточная, российская.

Но есть ли сегодня у нас эти опоры? Давайте посмотрим.

Итак, **«западная опора».**

За последние 7 лет власти Беларуси умудрились испортить отношения со всеми соседями, объявить, по сути, холодную войну всему Западу.

Беларусь стала мировым изгоем, оказалась в международной изоляции.

Иными словами, вместо **«западной опоры»** у нас образовался **«западный тупик»**.

Более того, нынешний глава государства в мире не воспринимается как законный и, следовательно, не может отстаивать интересы Беларуси.

Соответственно **не могут быть признаны законными любые политические и экономические инициативы нынешних белорусских властей.**

На этом фоне становятся уязвимыми и наши отношения с Россией, которая является **«восточной опорой»** нашего моста.

Сегодня многим понятно, что союз с Россией – для нынешних белорусских властей является не более, чем спекуляцией, и диктуется желанием под шумок гнать в Россию западный товар, провезенный через таможню на западных границах без акцизов и пошлин. Практически контрабандным путём.

Стоит ли удивляться, что отношения с Россией становятся всё хуже и хуже: посмотрите, как участились в последнее время случаи контроля российской стороной за товарами, идущими через Беларусь, и, как следствие, нападки Лукашенко на российскую власть, причём привычно, по-хамски, как на своём селекторном совещании.

Таким образом, и вторая опора – восточная, российская, фактически, висит в воздухе и удерживается только хлипкими пропагандистскими подпорками.

Очевиден абсолютный провал внешней политики нынешней власти.

Фота Ул.ШЛАПАКА

И этот провал является продолжением провала во внутренней политике.

Вспомним: в ноябре 1996 года в стране произошел государственный переворот. Был ликвидирован Верховный Совет, а потом с грубыми нарушениями даже новой редакции Конституции была сформирована, а по существу назначена так называемая Палата Представителей.

В результате был растоптан закон, и все мы, весь 10-миллионный народ, стали заложниками нрава авторитарного правителя, его весьма примитивных представлений об обществе.

Многие, прежде всего, руководители всех уровней лишились представлений о том, что можно, а чего нельзя.

Разрушено правовое сознание общества, люди привыкают к мысли, что все проблемы можно решить не с помощью закона, а с помощью силы.

Право стало инструментом борьбы с политическими противниками режима.

Сегодня в Беларуси быть руководителем – одна из самых опасных профессий. Руководители предприятий, хозяйств, фирм, государственных учреждений, предприниматели работают в условиях террора контрольных органов.

Углубляется раскол общества, что создает прямую угрозу и белорусскому народу, и белорусскому государству.

Если оставить всё как есть, если не изменить этот режим, нас неминуемо и очень скоро ждёт катастрофа.

Есть ли выход из этой ситуации? Да, есть. Я назову несколько последовательных шагов, которые обязательно должны быть сделаны, и исполнение которых каждый из вас сможет в последующем проверить.

Шаг первый: восстановить власть Закона.

Это означает, что прежде всего необходимо провести свободные и демократические выборы в полноценный Парламент по пропорционально-мажоритарной системе и следом провести конституционную реформу.

Затем обеспечить судам подлинную независимость от законодательной и исполнительной власти.

Что происходит сейчас?

Судей сейчас не избирают, а назначают. Большинство из них живёт в служебных квартирах, поэтому за любое неугодное начальству решение их могут не только уволить, но и вышвырнуть с детьми на улицу.

Поэтому мы имеем то, что имеем.

Второй шаг: поставить государственную власть под контроль общества.

Сейчас многие говорят: «Ну, изберём других – что это даст: прежние хоть наворовались, а придут эти голодные и будут воровать ещё больше.»

Как этого избежать?

Для этого существует – пресса и телевидение, это, по сути, санитары общества. Для обеспечения свободы слова мы полностью освободим СМИ от какого-либо контроля со стороны чиновников.

А количество государственных СМИ вообще должно быть сведено к минимуму.

Оппозиционная пресса – необходимое условие жизни любого государства, как, впрочем, и вообще оппозиция.

И ещё: мы обязательно установим равноправные партнёрские отношения со всеми политическими партиями, общественными объединениями, профсоюзами и религиозными конфессиями.

Третий и, пожалуй, главный шаг: последовательные преобразования в экономике

Экономику надо поставить с головы на ноги. Лечить ее нужно не призывами, приказами и угрозами, а применением механизмов стимулирования.

Реформы не будут иметь обвального характера, а будут постепенными, последовательными и бесповоротными.

Они будут проводиться не ради реформ, а ради того, чтобы создать новые рабочие места, поднять зарплату рабочим, модернизировать производство, увеличить его эффективность.

Прежде всего следует сократить количество налогов и существенно их уменьшить. Опыт России показал, что резкое сокращение налогов ведет к значительному повышению поступлений в бюджет. Мы будем использовать положительный опыт всех наших соседей по проведению реформ, а также учтем ошибки, чтобы их избежать.

Например, абсолютно ясно, что необходимо ликвидировать все преграды на пути развития предпринимательства, уменьшить количество лицензий, упростить законодательство, ввести заявительный принцип создания юридических лиц.

Следует также подумать о том, чтобы частные предприниматели: малый и средний бизнес, на какое-то время – допустим, на два-три года – были вообще освобождены от налогов. Надо дать им прийти в себя – из них и так уже все соки выжали.

Это и ещё многое другое будет сделано ради нашей главной цели – **создать такие возможности**, чтобы человек мог заработать столько, сколько он хочет и сколько может, а не довольствоваться теми 100 долларами США, которые обещает Лукашенко (заметьте, обещает долларами США, а не твёрдые белорусские денежные знаки).

Четвёртый шаг:

Создадим климат доверия для привлечения инвестиций.

Модернизация промышленности, внедрение новейших технологий, обеспечение энергетической и сырьевой базы возможны только при открытой экономике, либерализации внешнеэкономической деятельности и привлечении иностранных инвестиций.

Кроме того, необходимо создать и специфическую законодательную базу для того, чтобы вложенным в белорусскую экономику деньгам было комфортно и безопасно.

Следует также подумать и о привлечении в страну на определённых условиях иностранных банков из числа наиболее авторитетных.

Мы решим вопрос привлечения иностранного капитала в химическую отрасль, где положение на сегодняшний день близко к критическому. К примеру, на гродненском «Азоте» уже 3 года не обновляются на достаточном уровне основные фонды, а это чревато катастрофой, сравнимой с Чернобыльской.

Только после реализации этих шагов мы сможем с уверенностью сказать: да, мы сумели стать цивилизованной страной, да, мы стали мостом между Россией и Европой.

Наш мост будет прочен и стабилен, потому что кроме восточной и западной он обопрётся и на третью и самую главную опору – **внутреннюю:** это правовое государство и рыночная экономика.

***

Любой здравомыслящий человек сегодня должен понимать одно:

Вопрос о смене режима в Беларуси выходит на уровень задачи национального спасения.

А потому мы обязательно сделаем все вышеперечисленные шаги – и каждый из вас сможет увидеть, чего удалось нам достичь, пройдя этот путь. Я уверен, что положительный результат Вы почувствуете очень скоро.

Это и будет наш самый первый отчёт перед Вами.

***

А зараз аб самым галоўным.

Аб вашым выбары. Аб тым, што трэба рабіць, каб перамагчы.

Перамагчы мы можам толькі тады, калі будзем разам.

Памятаеце, нас, апазыцыйных палітыкаў, даўно папракалі, што няма паміж намі адзінства, што мы ня здольныя дамовіцца з-за сваіх амбіцыяў, што мы марнуем час і аддаляем перамогу – вашу перамогу, нашу перамогу. І шчыра кажучы, нас усіх правільна папракалі.

Зыходзячы з гэтага, я вырашыў, што калі дасягненьне згоды паміж намі будзе залежаць ад мяне, я зраблю ўсё, каб гэта адбылося.

Лічу, што палітык павінен быць цьвёрдым, але не цьвердалобым. Ён павінен мець здольнасьць ісьці на кампраміс дзеля агульнай мэты.

І сёньня я магу сказаць, што ў нас гэта атрымалася. Мы падпісалі пагадненьне. У адпаведнасьці з дамоўленасьцямі я выканаю абяцаньне і здыму сваю кандыдатуру на карысьць Уладзіміра Іванавіча Ганчарыка.

Да нашага пагадненьня далучыліся вядучыя, найбольш уплывовыя партыі Беларусі ад левых да правых. Пагадненьне падпісалі таксама шэраг грамадзкіх арганізацый і беларуская моладзь.

Зараз вы ўсе зьяўляецеся сьведкамі, якую адмоўную рэакцыю гэта выклікала ва ўладаў. У чым толькі нас ні абвінавачваюць. У спробе перавароту і парушэньні Канстытуцыі, у тым, што ўсё гэта хочам зрабіць мы самі, без народа.

Хачу ўсім ім адказаць на зразумелай для іх мове:

«Ребята, не наводите тень на плетень. Кто вам сказал, что все преобразования мы будем делать, не советуясь с народом и не вместе с ним? И почему вы думаете, что наш народ не желает изменений – к лучшему? И где вы вычитали, что мы сразу же, как придём к власти, всех заставим разговаривать на белорусском языке. Лучше вместо своего словоблудия отдайте это эфирное время нам, чтобы мы в прямом эфире разъяснили людям, что и как мы собираемся делать. А ещё лучше в прямой дискуссии».

Шаноўныя сябры!

Я вельмі хачу, каб Вы ўсе зразумелі – не мы апазыцыя, мы разам з Вамі, мы такія ж, як і Вы.

Сёньня Лукашэнка знаходзіцца ў апазыцыі да беларускага народу, які чакае лепшага жыцьця.

І я ўпэўнены, што 9 верасьня Вы, дарагія суайчыньнікі, гэта падцьвердзіце, аддаўшы свой голас за адзінага кандыдата ад шырокай грамадзянскай кааліцыі – Уладзіміра Ганчарыка.

Зараз шмат Вас, людзей, якія гатовыя і жадаюць прагаласаваць за мяне. Я ўсім Вам за гэта вельмі ўдзячны. Але дзеля агульнай перамогі трэба, каб Вы ўсе прагаласавалі за Ганчарыка Уладзіміра Іванавіча. Згодна з падпісаным пагадненьнем, у выпадку нашай перамогі я ўзначалю ўрад. Я пагадзіўся на гэта не дзеля партфэлю, а каб зрабіць усё, што я толькі што абяцаў. У нас для гэтага ёсьць здольная каманда, і тое, што я агучыў, гэта толькі частка агульнай праграмы.

Я зьвяртаюся да тых, хто яшчэ ня вызначыўся. Галасуючы за Ганчарыка, Вы галасуеце за сябе, Вы галасуеце за Беларусь.

Я заклікаю галасаваць за адзінага кандыдата моладзь, таму што тады Вы, у чыіх руках будучыня нашай краіны, зможаце самі зрабіць сваё жыцьцё годным.

Я прашу прагаласаваць за гэта старых, таму што забясьпечаная старасьць лепей за жабрацтва.

Я прашу прагаласаваць за гэта жанчын, таму што дабрабыт сям'і лепей за тыя падачкі, якія Вам зараз кідаюць.

Я заклікаю прагаласаваць за гэта супрацоўнікаў міліцыі і вайскоўцаў, таму што тады Вам не прыйдзецца чырванець за тое, што Вы выконвалі загады зьбіваць сваіх братоў, дзяцей і айцоў.

Я прашу прагаласаваць за гэта прадпрымальнікаў, таму што толькі тады і будзе прадпрымальніцтва, а не выжываньне пад прэсам.

Я заклікаю прагаласаваць за гэта ўсіх чыноўнікаў і дзяржаўных службоўцаў. Тым, хто не парушаў законаў, няма чаго баяцца. Я абяцаю Вам – Ваш прафэсіяналізм і досьвед будуць запатрабаваныя новай уладай.

Я прашу прагаласаваць за гэта і ўсіх нязгодных са мною, таму што тады Вы зможаце выказваць сваю нязгоду бяз боязі, што вам заткнуць рот.

Я заклікаю прагаласаваць за гэта – нават Аляксандра Рыгоравіча Лукашэнку, таму што цяжка ж яму будзе застацца зусім аднаму.

Упэўнены, 9 верасьня Вы зробіце правільны выбар. Будзем разам, і мы пераможам!

Обращение к белорусам старшего возраста

Меня зовут Олег. Мне 20 лет. Я студент четвертого курса одного из крупных государственных ВУЗов Минска. Отношу себя к так называемой активной молодежи. То есть ищу любую возможность получить максимум опыта и знаний помимо посещения родной *alma-mater*. Работал долгое время в крупной общественной организации. Затем «прошел» несколько серьезных фирм. А последние три месяца пытаюсь начать свой бизнес. Если бы не мешали чиновники, то уже открыл бы. Не это главная проблема в моей жизни...

В последнее время, а именно последние пару недель, я стал задавать себе один вопрос. А зачем все это? Какой смысл пытаться что-то делать здесь, в этой стране? Зачем все эти смелые попытки? Поначалу я даже боялся, что такое мнение только у меня, так нет же. Все без исключения мои знакомые в возрасте от 18 до 30 за последний месяц как-то поникли. Они просто-напросто уже не видят перспектив. И чем больше мы беседуем на эти темы, тем более пессимистичными становятся наши настроения. В чем причина? А в том, что мы начинаем понимать – уже почти нет шансов! Нет шансов на смену экономического и политического курса. Да вообще, почти не осталось шансов на то, что хотя бы нам повезет, и мы сможем начать активную часть жизни в нормальной, свободной, цивилизованной стране! А ведь мы – это Ваши дети или внуки! Те, которые должны жить здесь дальше. Те, которые будут зарабатывать Вам на Ваши же пенсии! Те, которым предстоит кормить свои семьи, в конце концов, да просто нормально жить!

Один нескромный вопрос, но вот Вам лично сколько лет? Сорок? Пятьдесят? Шестьдесят? Простите, но ведь активная часть Вашей жизни уже заканчивается. Звучит жестоко? Конечно, но правда очень часто бывает жестокой! И спорить с этим – это становится похожим на страуса, который прячет голову в песок и думает, что его никто не видит. Поэтому, согласитесь, что свою активную жизнь Вы выбирали двадцать, тридцать, сорок лет назад. И это был Ваш выбор! И ни один человек в мире не имеет никакого права оспаривать его! Ни один! Ведь это Ваша жизнь! Может, этот выбор и был в чем-то спорным и ошибочным. Но ведь Вы не могли этого знать тогда. Да и страшно было. Столько людей сгинуло в лагерях и тюрьмах. А сколько расстреляно? Да, некоторым везло, и они выезжали за границу. Но жизнь на чужбине – это тоже не лучший вариант. Но это был их выбор! И был Ваш выбор! И никто не смеет говорить, что Ваш выбор оказался менее правильным. Он просто был другой. Он был Ваш. Личный. Индивидуальный.

Но прошли годы. У Вас появились дети. Они выросли. Они стали самостоятельными. Они стали не такими как Вы. Они, вернее мы, уже другие. Например, я вырос в семье классических советских интеллигентов, в самом хорошем смысле этого словосочетания. И получил от своих родителей очень много хороших качеств. В том числе, желание самому планировать и строить свою жизнь. То есть самому делать выбор! Я сам выбрал себе ВУЗ. Я сам искал возможности подработать и подучиться. Конечно, все это не без их помощи и поддержки (в том числе материальной). Но сейчас я уже хочу жить своей жизнью. У людей ведь голова не только для того, чтобы шапку носить, правда? К моей радости, у большинства моих друзей такое же мнение. Да и у многих других тоже. Кстати, можете это сами проверить. Просто пойдите к своему сыну или дочери и спросите, как он или она хочет строить свою дальнейшую жизнь. Самостоятельно или под чутким насильственным руководством кого бы то ни было. А потом задайте этот же вопрос на улице какому-нибудь представителю молодого поколения в возрасте от 18 до 30. И послушайте, что он или она скажет. Уверяю Вас, сегодняшняя молодежь хочет больше самостоятельности. Она уже умеет ею пользоваться! И она, что самое главное, не боится трудностей. Трудности нас только подхлестывают! Другое дело, что трудности могут быть разными. У зарубежной (европейской или американской) молодежи тоже есть проблемы, но это, как говорится, две большие разницы.

Поэтому я сейчас просто хочу спросить у Вас. Хотите ли Вы и дальше испытывать элементарные бытовые проблемы? ...сталкиваться с ужасным сервисом в магазинах, кафе, прачечных, парикмахерских? ... продолжать существование от зарплаты к зарплате? И я даже не прошу Вас говорить ответ. Он, действительно, очевиден. Но в таком случае, почему Вы решили, что тот выбор, который Вы собираетесь сделать менее чем через месяц, верный?

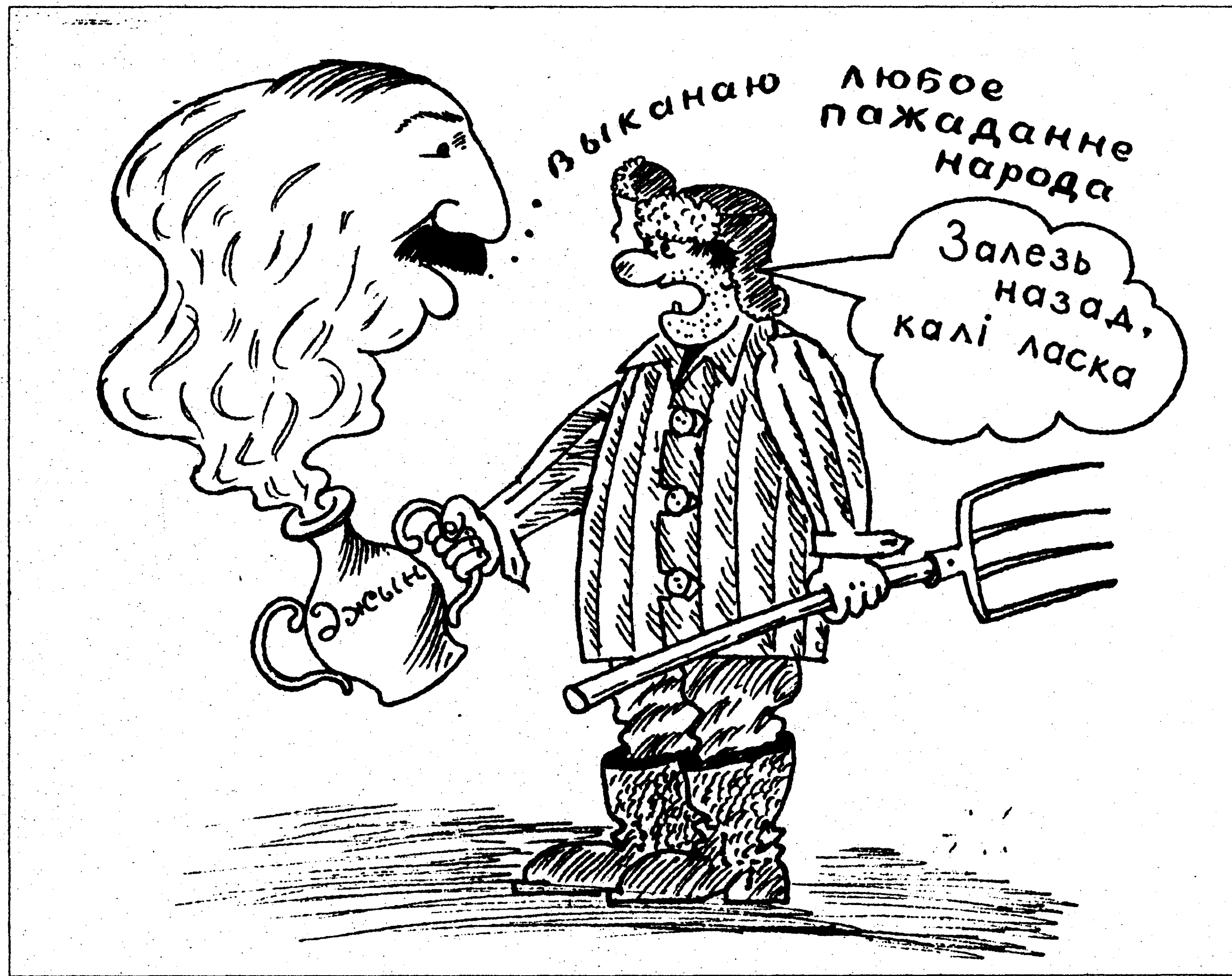
Задумывались ли Вы о последствиях Вашего выбора 9 сентября? Спрашивали ли Вы у Ваших же детей, хотят ли они этого выбора? Будут ли ему рады? Захотят ли жить и работать в стране при нынешней власти? Кого они собираются выбирать?

Готовы ли Вы переступить через свое мнение ради своих детей?

Например, я буду выбирать кого угодно, но только не нынешнюю власть. При этом руководстве у меня и у моих лучших друзей нет шансов начать активную жизнь! Я повторюсь, так как это очень важно – нам предстоит жить! Мы не хотим выживать, как это делаете Вы сейчас! Пожалуйста, поверьте в нас. Ведь мы творение Ваших рук.

Помните три слова Вера, Надежда, Любовь? Доверьтесь выбору своих детей. Надейтесь на то, что этот выбор окажется лучшим в данной ситуации. И... Любите своих детей так же, как Вы их любите сейчас.

И простите, если чем-то Вас обидел.

ЭКСПРЭС

Прогнозы, долги, расчеты

Новые долги АПК поверх старых

Национальный банк Беларуси разрешил банкам в порядке исключения на срок не далее 1 декабря 2001 года выдавать кредиты перерабатывающим и заготовительным организациям на закупку сельскохозяйственной продукции. Это не зависит от наличия у них просроченной задолженности по ранее выданным кредитам. Речь идет о закупке продукции урожая нынешнего года для государственных нужд. По сведениям из Нацбанка, такое разрешение принято с учетом народнохозяйственного значения закупок продукции для государственных нужд в обеспечении продовольственной безопасности страны.

Отметки министра экономики

Из 13 основных показателей социально-экономического развития Беларуси в первом полугодии 2001 года выполнены 9. Об этом на прошлой неделе заявил министр экономики Владимир Шимов. В частности, он отметил, что темп роста валового продукта в январе-июне составил 103 проц. к соответствующему периоду 2000 года. Значительно увеличилось производство продукции сельского хозяйства – на 6 проц. при прогнозе на год – 4,5 – 5,5 проц. Возрос объем экспорта товаров и услуг, энергоемкость ВВП снизилась на 4,5 проц. Тем не менее, отметил Владимир Шимов, не удалось преодолеть недостатки в финансовой сфере, низкой остается рентабельность, допущен рост кредиторской и дебиторской задолженности, увеличилась доля убыточных предприятий.

О ситуации на валютном рынке

Колебание курса американского доллара по отношению к другим валютам не повлечет серьезных изменений ситуации на валютном рынке Беларуси. Такое мнение высказал профессор экономики, декан экономического факультета Белорусского государственного университета Михаил Ковалев. По его словам, падение курса доллара США к другим основным мировым валютам на несколько процентов – это не столь существенный показатель для реагирования финансового рынка Беларуси, где национальная валюта обесценивается в год на десятки процентов. Как считает профессор, для Беларуси сегодня более актуальна другая проблема – предстоящее введение в странах Европы наличного евро и прекращение в связи с этим хождения всех наличных франков, марок и других валют стран Европейского валютного союза.

Евробанк и микрокредитование в Беларуси

Реализацию программы микрокредитования представителей малого бизнеса Беларуси начал Европейский банк реконструкции и развития. Только для индивидуальных предпринимателей Минска и Минской области ЕБРР выделено два миллиона долларов. Тому, как получить желаемый кредит субъектам мелкого хозяйствования, был посвящен семинар, организованный Минским столичным союзом предпринимателей и работодателей. Отмечалось, что подобная программа кредитования уже несколько лет успешно действует в России. В Беларуси же этот проект опробывается впервые. Уполномоченными банками по реализации микрокредитования малого бизнеса в Минске стали Белгазпромбанк и Приорбанк.

Обещают новое пенсионное законодательство

Правительство Беларуси приступило к разработке нового пенсионного законодательства. Об этом заявил Александр Лукашенко на встрече с тружениками колхоза «Россия» Щучинского района Гродненской области 16 августа. Он подчеркнул, что пенсионная реформа коснется пересмотра пенсий тех граждан, которые уходили на заслуженный отдых в советские времена, у которых до сих пор низкий коэффициент. Начисление пенсий, отметил глава государства, будет более дифференцированным.

Андрей КАРПОВИЧ

Крэдыт ад Расіі на сумесны гандаль

У канцы мінулага тыдня ў Беларусь паступіла першая транша расійскага крэдыту, аб'ём якога складае 30 мільёнаў долараў ЗША. Пра гэта БелаПАН паведамілі ў прэс-службе міністэрства фінансаў Беларусі.

У паведамленні наконт гэтага міністр фінансаў Мікалай Корбут патлумачыў, што гэтыя грошы, як і прадугледжана адпаведным міжурадавым пагадненнем, пойдуць на аплату тавараў, атрымліваемых з Расійскай Федэрацыі. У першую чаргу яны будуць выкарыстаныя для разлікаў за пастаўкі нафты і газу. Паводле Корбута, крэдыт прадастаўлены на выгадных для Беларусі ўмовах: невысокая працэнтная стаўка, тэрмін пагашэння – з 2003 года. Міністр фінансаў паведаміў, што працягваюцца таксама перамовы з расійскім бокам аб прадастаўленні другой траншы крэдыту ў памеры 70 мільёнаў долараў ЗША. Гэтыя грошы, як і сродкі першай часткі пазыкі, будуць накіраваны на абслугоўванне узаемнага гандлю. «Пасля вырашэння шэрагу тэхнічных пытанняў другая траншa паступіць у Беларусь у лістападзе-снежні», – сказаў Мікалай Корбут.

Аляксей АРЭШКА

Новы цягач з рухавіком стандарта «Еўра-3»

Беларуска-германскае прадпрыемства «МАЗ-МАН» вядзе актыўную працу па запуску ў серыйную вытворчасць з лістапада гэтага года грузавога аўтамабіля з рухавіком стандарта «Еўра-3». Пра гэта БелаПАН паведамілі ў замежным прадпрыемстве «МАЗ-МАН Трак Трэйдынг», што з'яўляецца эксклюзіўным прадстаўніком завода «МАЗ-МАН» па збыце аўтатэхнікі, арганізацыі дылерскай сеткі і станцыяў тэхабслугоўвання.

Па словах спецыялістаў, новы цягач аснашчаны чатырохклапанным рухавіком *MAN* з рабочым аб'ёмам цыліндра 12 літраў і магутнасцю 410 конскіх сілаў. Поўная маса аўтамабіля складае 18 тон, аўтапоезда – 40 тон. Кабіна вялікай умяшчальнасці закліканая забяспечыць максімальны камфорт вадзіцелю падчас руху. Ёсць два спальныя месцы, трохкропкавыя рамяні бяспекі, прылады падтрымання зададзенай хуткасці, незалежны ацяпляльнік, кандыцыянер. Акрамя таго, гэта першы аўтамабіль сумеснай вытворчасці, які аснашчаны аўтаматычнай сістэмай цэнтралізаванай змазкі вузлоў, што дазваляе эканоміць змазку і істотна скараціць расходы на рамонт.

Аляксей АРЭШКА

БЮРАКРАТЫЯ

Саўмін пералічыў дазволеныя праграмы

Беларускі Савет міністраў прыняў пастанову «Аб адабрэнні праграмаў дапамогі Злучаных Штатаў Амерыкі, прадастаўляемай Рэспубліцы Беларусь». Дакумент распрацаваны ў адпаведнасці з пагадненнем паміж урадамі Беларусі і ЗША аб супрацоўніцтве па аблягчэнні прадастаўлення дапамогі, якое было падпісанае ў Мінску 18 жніўня 1996 года.

Гэтай пастановай Саўмін вызначыў пералік праграмаў амерыканскага ўрада, якія маюць права працаваць на тэрыторыі Беларусі. Гэта праекты, дзейнасць якіх зарыентаваная на дапамогу ўрадавым і няўрадавым арганізацыям, беларускім фермерам і прадпрыемствам у сферы аграбізнесу, прыватным кампаніям і прадпрымальнікам, работнікам сродкаў масавай інфармацыі. У спіс увайшлі 9 праграмаў:

– «Цэнтральна- і Усходнееўрапейская прававая ініцыятыва»;
– «Валанцёры ў сумеснай замежнай дапамозе»;
– «Валанцёры ў аграбізнесе»;
– Праграма дапамогі «Каунтэрпарт»;
– «Развіццё малога і сярэдняга бізнесу ў Беларусі»;
– «Інтэрн'юз Нэтварк»;
– «Айрэкс Прамедыа»;
– «Ініцыятыва па сацыяльных дзеяннях і абнаўленні ў Еўразіі»;
– Праграма Фонду прадпрымальніцтва для новых незалежных дзяржаваў.

Крысціна СТАНКЕВІЧ

Унутраная механіка «Гідрааўтаматыкі»

На гомельскім прадпрыемстве «Гідрааўтаматыка» знойдзены хітры спосаб эканоміі фондаў заработнай платы. Значная частка работнікаў завода адпраўленая на чатырохдзёнку. Але гэта не значыць, што «Гідрааўтаматыка» на дзень спыняецца. Усё значна прасцей: «гуляць» работнікаў выпраўляюць па чарзе. То бок брыгада працуе за дзесяцярых, у той час, калі выйшла (і атрымае заробак) толькі 9 ці 8.

Такая практыка цягнецца ўжо 2 месяцы. Людзі вельмі незадаволеныя: няма як зарабіць. А тым часам дырэкцыяй і прафкамам усё аформлена, як быццам бы «па просьбе і жаданні работнікаў». Роля прафкама тут і ўвогуле непрыглядная, і замест таго, каб падтрымліваць сваіх рабочых і служачых, абараняць іх інтарэсы, ён абараняе інтарэсы дырэкцыі. Гэты «добраахвотны» дзень «адгулу» ў выпадку прызнання ініцыятывы прадпрыемства павінен быў бы аплачваца па 2/3 дзённага заробку. А раз «рабочыя захацелі самі», то гуляй бясплатна.

Увядзенне схаванай чатырохдзёнкі – сімптом дрэннага стану прадпрыемства. Як распавядаюць рабочыя «Гідрааўтаматыкі», «усё дыхае на ладан». Адзначылі таксама, што іх дырэктар Анатоль Піліпенка даўно перасягнуў пенсійны ўзрост, але тым не менш працягвае займаць кіручую пост, насуперак вядомаму прэзідэнцкаму ўказу. І што абурае тут людзей больш за ўсё, сам дырэктар і ягоныя прыбліжаныя асобы на чатырохдзёнку не перайшлі.

Робіцца гэта, відавочна, па благаславенні вышэйстаячых арганізацыяў. Бо, ня гледзячы на пастаянныя заявы кіраўніцтва «Гідрааўтаматыкі», быццам бы, прадпрыемства не мае грошай, тут праводзяцца афіцыйныя пікнікі.

Так, у сярэдзіне жніўня завод, махнуўшы рукой на тое, што «няма грошай», правёў так званы турзлёт. Два дні каманда выбраных работнікаў і вялікаўзроставых сыноў і дачок кіраўнікоў гулялі па поўнай праграме. Акрамя таго, што на кожнага ўдзельніка «турзлёту» было набыта па 5 бутэлек гарэлкі і выдзелена па 4 тысячы рублёў на харчы на дзень, быў яшчэ і агульны пачастунак. Нельга сказаць, што спорту зусім не было на гэтым сабантуі. Бегалі, скакалі, канечне, паміж вячэрнімі і ранішнімі «размінкамі», дзе замест гантэляў – бутэлькі, былі нават прэміі камандам за першыя тры месцы. Першае месца ацанілі дзесьці ў 70–80 тысяч, другое і трэцяе – паменей. Галоўным жа «прызам» за спаборніцтва былі падараны кіраўніцтвам назаўтра адгул. Што і зразумела: пасля некаторых відаў спорту ўранку моцна баліць галава.

Не баліць яна, напэўна, толькі ў Анатоля Іванавіча Піліпенкі, дырэктара: пры катастрафічным стане прадпрыемства ён умудраецца трымаць самурайскі горды твар. А чаму не? Грошы эканомяцца, спартыўныя мерапрыемствы (як вучыць Сам Бацька) праводзяцца, беспрацоўя няма, людзі задаволеныя. Толькі не ўсе вераць, бо яшчэ здольныя бачыць уласнымі вачыма.

Генрых КАСТАЛЬСКІ

Свае зруйнуюць лепш за шведаў

З беларускіх помнікаў архітэктуры ўнесены ў Спіс сусветнай спадчыны толькі Мірскі замак. Апрача яго ў гэтым міжнародным дакуменце Беларусь прадстаўленая толькі помнікам прыроды – Белавежскай пушчай.

Зразумела, што помнік гэтакай значнасці выклікае да сябе ўвагу грамадства. І што варта адзначыць, грамадства зважае на гэты замак і працэсы вяртання яго народу ўжо некалькі дзесяцігоддзяў. Невыпадкова таму, што на выязной калегіі міністэрства культуры па пытанні зберажэння аб'ектаў гісторыка-культурнай спадчыны ў Гродзенскай вобласці разгляд рэстаўрацыйных работ на Мірскім замку быў адным з галоўных пытанняў.

Аднак, як гэта ні дзіўна, рашэнні калегіі зафіксавалі толькі праблему стварэння музейнай экспазіцыі ў адрэстаўраваных памяшканнях замка. Такія памяшканні пакуль што можна пералічыць па пальцах, і музейшчыкі будуць поўнымі гаспадарамі ў сусветнай архітэктурнай славутасці яшчэ не хутка. А дзіўна гэта таму, што не вырашаюцца значныя праблемы рэстаўрацыі замка.

Хто хоць крыху знаёмы з гісторыяй рэстаўрацыі Міра, ведае, што яшчэ ў 70-я гады ХХ стагоддзя вывучэннем Мірскага замка пачаў займацца архітэктар Валянцін Калнін. Над праектам яго рэстаўрацыі працавалі Сяргей Верамейчык, Вольга Атас. Але іх імёны, як і многіх іншых даследчыкаў, архітэктараў, хто шчыраваў над загадкамі знакамітага помніка дойлідства, схаваныя з вачэй. Прыходзіцца думаць, што невыпадкова.

Апошняе дзесяцігоддзе кіраўніком работ па распрацоўцы праектнай дакументацыі па рэстаўрацыю і прыстасаванне Мірскага замка ёсць старшыня Камітэта па ахове гісторыка-культурнай спадчыны пры міністэрстве культуры Рэспублікі Беларусь Дзмітрый Бубноўскі. Спалучэнне службовай пасады і творчай работы выглядае дастаткова незвычайным, можна смела сказаць унікальным: чалавек сам вызначае характар работ па помніку архітэктуры, сам ачольвае іх правядзенне, сам сябе ў гэтай справе кантралюе. Проста як у вершы Твардоўскага: «Это словно как машина скорой помощи идет. Сама режет, сама давит, сама помощь подает». Сёння сітуацыя тут такая, што мала хто са спецыялістаў-рэстаўратараў можа хоць нешта распавесці пра асаблівасці праекта рэстаўрацыі замка, пра будучыню адзінага помніка архітэктуры з самым высокім у Беларусі ахоўным статусам.

Дзякаваць богу, што вытворчы ўчастак прадпрыемства «Мінскрэстаўрацыя» на Мірскім замку ўзначальвае Браніслаў Кракавецкі. Гэта чалавек, апантаны ідэяй рэстаўрацыі мірскай фартыфікацыі. Не лёгка яму ў свае 69 гадоў па некалькі разоў на дзень уздымацца на паверхі па вузкіх пакручастых пераходах замкавых пабудоваў, сплятаць у адзінае мноства пытанняў, якія паўстаюць пры правядзенні рэстаўрацыйных работ. Між сабой яго называюць князь Мірскі. І гэта не мянушка, а адзнака чалавечай вартасці. Часам яму даводзіцца прымаць уласныя рашэнні па выкананні работ, бо завершанага праекта рэстаўрацыі, як гэтага патрабуе заканадаўства, няма.

У адносінах да Мірскага замка такі стан рэчаў можа падацца неверагодным. Аднак відавочны факт – работы выконваюцца літаральна з ліста, а, бывае, і са словаў. Усё трымаецца на вопыце і інтуіцыі спадара Браніслава.

Адсутнасць камплекта праектнай дакументацыі спараджае пры выкананні работ на замку немалую хаатычнасць. Звонку здаецца, што рэстаўрацыя завершана на трох вежах і мурах галоўнага фасада, на баявой галерэі паўднёвай сцяны. Выглядае амаль цалкам адрэстаўраваным паўночны корпус палаца. Аднак толькі ў памяшканнях паўднёва-заходняй вежы дзейнічае музейная экспазіцыя. Экскурсанты могуць прашпацыраваць колькі метраў па адрэстаўраванай баявой галерэі паўднёвага мура.

Пустыя стаяць памяшканні надбрамнай вежы. Не вядуцца работы ў паўночным корпусе замкавага палаца і прылеглай да яго паўночна-заходняй вежы. Колькі гадоў таму назад паміж абарончым валам і вонкавай паўночнай сцяной замка быў збудаваны масіўны арачны мост. Які вядзе... у нікуды. Калі-небудзь, пасля завяршэння рэстаўрацыйных работ на ўсім паркава-замкавым комплексе, па ім, магчыма, можна будзе спусціцца ў італьянскі сад. Сёння ж гэтае грандыёзнае збудаванне з цэглы нікому не патрэбнае. Да таго ж няма дакументальных сведчанняў, што выгляд цяперашняга моста адпавядае свайму гістарычнаму папярэдніку. Інакш кажучы, сучасныя архітэктары ажыццявілі свае цьмяныя ідэі на грунце слядоў ад апораў колішняга моста. Але на збудаванне было патрачана шмат сілаў рабочых, цэгла, цэмент, сродкі, якіх так не хапае пры рэстаўрацыі існуючых замкавых будынкаў.

Атрымалася: і мост недабудаваны, і пакінутыя паўночны корпус, надбрамная і паўночна-заходняя вежы, а ў сценах паўднёва-ўсходняй вежы зробленыя вялізныя праломы, куды залівае дождж. Рабочыя ўвесь імпэт скіравалі на ўсходні корпус палаца, дзе павінен, паводле задумы праектантаў, размясціцца невялікі элітны гатэль, рэстаран ды памяшканні для нейкіх прадстаўнічых мерапрыемстваў.

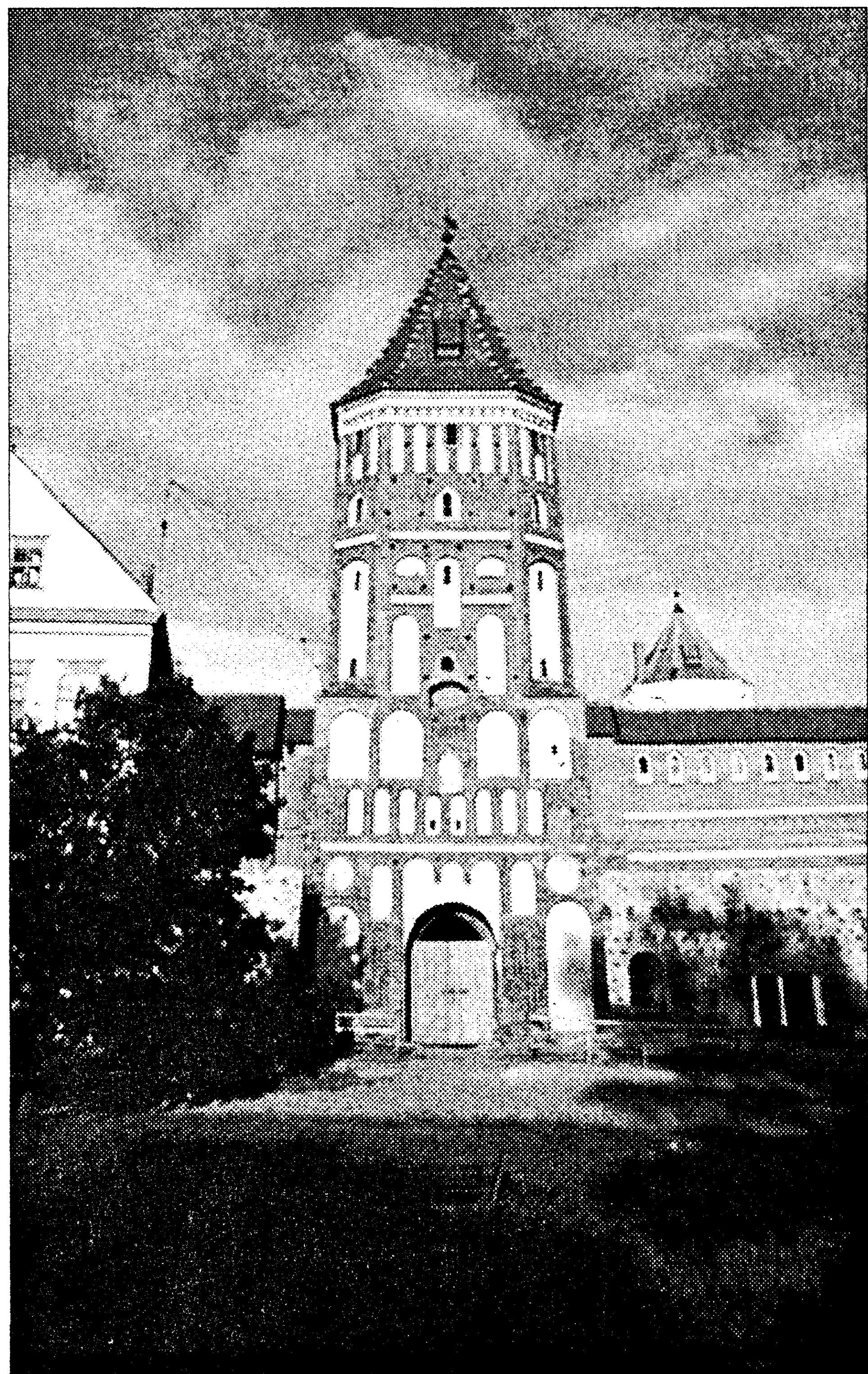
Пра рэстаўрацыйныя работы ў гэтым корпусе гаварыць не даводзіцца. Там адбываецца самае звычайнае будаўніцтва: манціруюцца лесвічныя пралёты, ліфтавыя шахты, узводзяцца цагляныя перагародкі, паверхі перакрываюцца жалезабетонам, устанаўліваюцца металічныя кроквы. Асабліва ўражвае, што праектантамі аддадзены загад рабочым на разборку квадратнай у плане прыбудовы 30-х гадоў мінулага стагоддзя каля ўсходняй сцяны замка, у якой існаваў пераход паміж першым і другім паверхамі ўсходняга корпуса. Можна без перабольшвання меркаваць, што такая рэстаўрацыя прывядзе нарэшце да таго, што замак будзе выкрэслены са спісу сусветнай спадчыны, бо стане навабудам.

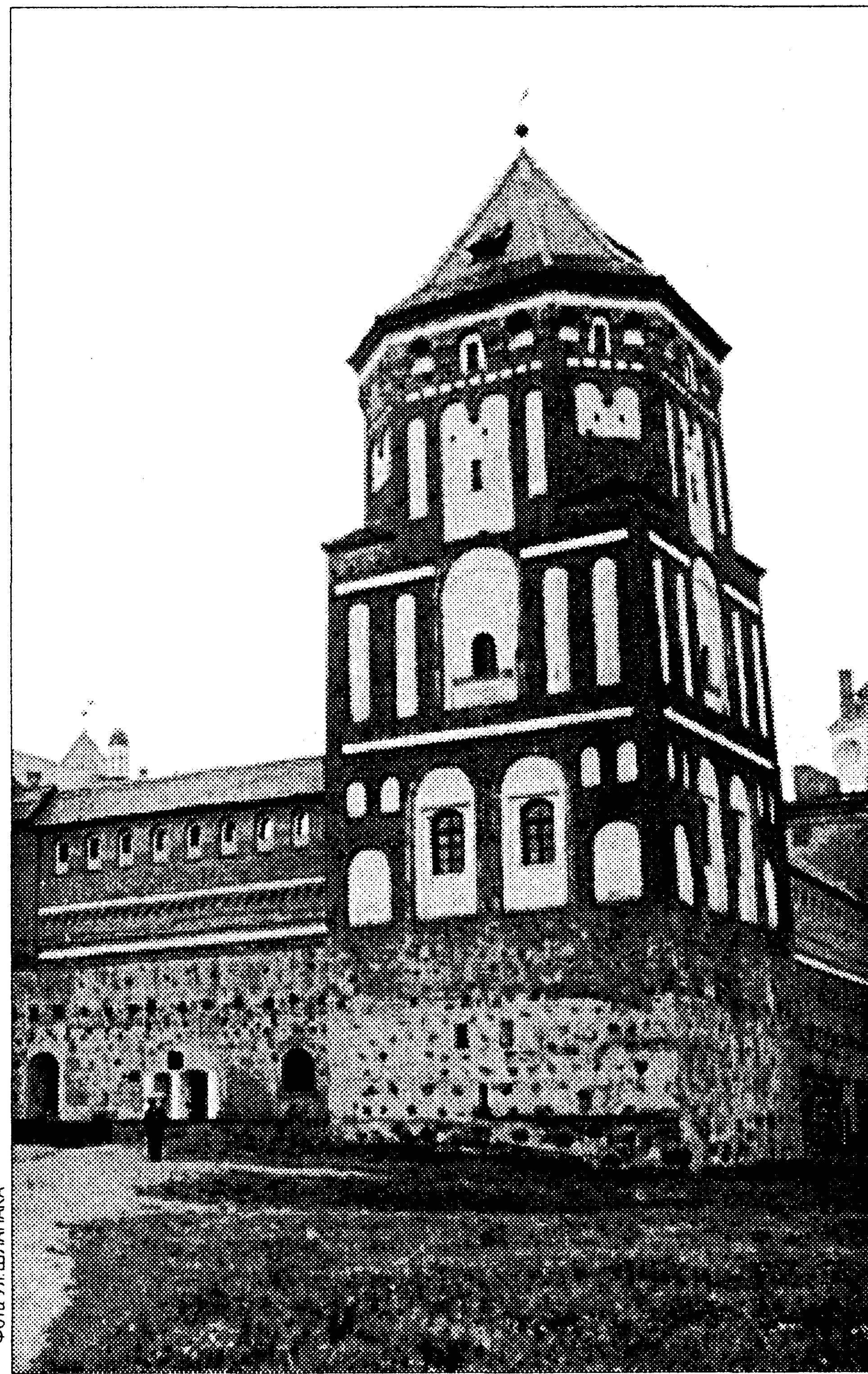
Некалі ў друку з прыдыханнем пісалася, як рэстаўратары наважваюцца захаваць у замкавых мурах ледзьве не кожнае сведчанне яго будаўнічай гісторыі. Але змяніўся час, новыя людзі прынеслі з сабой недарэчнае бачанне спосабаў захавання помнікаў мінулага. Па іх разуменні, захаваўчы працэс пачынаецца з руйнавання.

Такім чынам, дарэчы, «рэстаўравалася» некалькі гадоў таму назад паўночна-заходняя вежа, калі была разбураная ці не трэцяя яе частка, якую затым збудавалі з сучаснай цэглы.

Складаецца ўражанне, што кваліфікацыі спецыялістаў, якія выконваюць праектныя і даследчыя работы на замку, недастаткова, каб кіравацца прынятымі ў свеце стандартамі рэстаўрацыйнай практыкі. Як вядома, Венецыянская хартыя вызначае адным з асноўных клопатаў рэстаўратара дбанне аб аўтэнтычнасці гістарычнага аб'екта. Неабходнасць зберажэння ацалелых элементаў помніка прадэкларавана ў многіх іншых хартыях і пратаколах, якімі паслугуюцца ў сваёй дзейнасці рэстаўратары не толькі Еўропы, а, бадай, і ўсяго свету.

Але, як і ў іншых сферах жыцця, у рэстаўрацыі наша краіна імкне праторыць уласную дарогу. З распаўсюджаннем новабудаў у гістарычных кварталах гарадоў не ў стане саўладаць нават рэспубліканская пракуратура. А вось зараз такі дзікунскі прынцып арганізацыі работ распаўсюджваецца і на помнік архітэктуры сусветнага значэння.

Фота Ул. ШЛАПАКА

Мадэрнізацыя Мірскага замка на гэтым не спыніцца. Праз невялікі час настане пара завяршыць работы на даху ўсходняга корпуса палаца. Для гэтага патрэбна дахоўка. Аднак вядомыя беларускія яе вытворцы не гатовыя пастаўляць на ўнікальны аб'ект неабходную невялікую партыю выраба. Самае ж галоўнае, што беларуская дахоўка мае надзвычай нізкую якасць. Здаецца, нядаўна быў пакрыты паўночны корпус, а некалькі сотняў керамічных плітак ужо давялося замяніць.

І зноў прымяняецца надзвычай простае, але ж далёка не геніяльнае рашэнне: выкарыстаць для пакрыцця даху Мірскага замка металадахоўку. Самае адметнае, што такую дзікую рэкамендацыю дала калегія, якая была закліканая вырашыць пытанні зберажэння гісторыка-культурнай спадчыны ў Гродзенскай вобласці. Што і казаць адносна астатніх помнікаў архітэктуры, калі такая прапанова агучаная ў адносінах аб'екта найвышэйшай ступені аховы. Таму і сцелюць «спяцы ад беларускай рэстаўрацыі» на класічныя, барочныя, гатычныя, мадэрновыя будынкі металадахоўку адной і той жа хваліставай формы, пафарбаваную ў колеры, якіх у гісторыі не толькі беларускага, але і сусветнага дойлідства ніколі не было: сіні, зялёны, ультрамарын. Справа дайшла ўжо і да абсурду: ацалелае цягам сотняў гадоў керамічнае пакрыццё даху славутай абарончай царквы XVI стагоддзя ў Мураванцы было заменена на медны ліст.

Сумна становіцца ад такой рэстаўрацыі. Тут да месца гаварыць пра самую банальную, нічым не прыкрытую, гвалтоўную фальсіфікацыю архітэктурна-будаўнічых традыцыяў.

Дзіўнымі выглядаюць слуховыя вокны, дзе абабітыя ацынкоўкай, дзе пафарбаваныя ў карычневы колер, на паўночным корпусе палаца. Праз іх мае асвятляцца размешчаная ў паддашшы зала для правядзення канферэнцыяў. Апынуўшыся там, адчуваеш сябе, быццам, у чэраве нейкага прамысловага аб'екта. Металічныя бэлькі крокваў і распорак рэзка кантрастуюць з пакрыццём з гафрыраванай ацынкаванай бляхі. Наўрад ці безгустоўны інтэр'ер будзе ствараць утульнасць для удзельнікаў міжнародных, ды і айчынных форумаў.

Не дужа радуе і сам замкавы двор. Будка, у якой месціцца білетная каса, студня, папсаваныя прыступкі ў паўднёва-заходнюю вежу, у якой туліцца не дужа багатая, хаця і з духам сярэднявечча, экспазіцыя. Навукола быльнёг. Дзе-кольвечы з-пад пяску праглядае брук.

Ад стаянкі аўтатранспарту да замка і ўвогуле няма ніякага машчэння. Дзесяткам наведвальнікаў унікальнай беларускай славутасці, некаторыя з якіх прыехалі за сотні кіламетраў, даводзіцца цягнуцца па разбітай коламі машынаў пыльнай дарозе, а ў слотнае надвор'е абмінаць па брудзе запоўненыя вадой каляіны.

Ні табе сувеніраў, ні нейкіх іншых адмысловых памятак у самім замку і на падыходах да яго, як і ў мястэчку Мір, купіць немагчыма. Гэтаксама немагчыма наталіць смагу пасля доўгай дарогі. Нешта прыстойнае з'есці можна, толькі праехаўшы колькі дзесяткаў кіламетраў, на выбар, у Нясвіж або Навагрудак.

Пакуль рэстаўруецца Мірскі замак, у здратаваным парку развальваецца капліца, у якой некалі знайшлі вечны спачын Святаполк-Мірскія. Абсыпаюцца гзымсы, вылушчваецца мураўка, абвальваюцца пілястры, тырчыць паржавелая бляха. І няма нават намеру хаця б крыху законсерваваць адметны сваімі мастацкімі вартасцямі будынак.

Пасля ўсяго ўбачанага ў Міры трывожна становіцца за другі шэдэўр беларускага дойлідства палацавы комплекс у Нясвіжы, дзе пакрысе разгортваюцца рэстаўрацыйныя работы. Трывожыць, перадусім, адсутнасць інфармацыі пра спецыялістаў, якія займаюцца яго вывучэннем, працуюць над праектам. Як і пра Мірскі замак, нічога невядома пра будучыню Нясвіжскага палаца. Тайнай тайнаў з'яўляецца скарбашукальніцтва ў сутарэннях колішняй радзівілаўскай сталіцы. Памятаецца, калі палякі распачыналі работы на варшаўскім Каралеўскім замку або літоўцы на віленскім Ніжнім замку, пагалоска пайшла па ўсім свеце. Можа таму і маюць рэальныя вынікі ў справе рэстаўрацыі нашы суседзі, што не робяць з гэтага непатрэбнай тайны, што не дазваляюць руйнаваць ва ўгоду недасведчанасці ці хамскаму густу.

Ядвіга МАТУСЕВІЧ

Залатыя зліткі на памяць пра Беларусь

Нацыянальны банк Беларусі прыступіў да рэалізацыі юрыдычным і фізічным асобам залатых мерных зліткаў самай высокай якасці (проба 999,9). Пра гэта БелаПАН паведамілі ва ўпраўленні інфармацыі галоўнага банка краіны.

Паводле спецыялістаў, вопыт паказвае, што найбольшай папулярнасцю карыстаюцца мерныя зліткі наміналам 1 і 5 грамаў. Яны, як і памятныя манеты, выкарыстоўваюцца з мэтай накаплення, калекцыяніравання, а таксама ў якасці сувеніра ці падарунка. Нацбанк улічыў гэтую асаблівасць пры вырабе мерных зліткаў. Акрамя таго, яны выкананы і наміналамі 10, 20, 50, 100, 250, 500, 1.000 грамаў. Па дадзеных Нацбанка, цана аднаго грама золата па стане на 20 жніўня складала 19.314 рублёў.

Галоўны банк краіны гатовы рабіць і зваротны выкуп прададзеных залатых мерных зліткаў з абрэвіятурай Нацыянальнага банка, а таксама залатых мерных зліткаў расійскай вытворчасці.

Залатыя мерныя зліткі пакуль рэалізоўвае галоўнае ўпраўленне Нацбанка па гораду Мінску і Мінскай вобласці. Але ў перспектыве іх можна будзе набыць і ў іншых галоўных упраўленнях у абласных цэнтрах і аддзяленнях у Барысаве, Маладзечне, Баранавічах, Пінску, Драгічыне, Оршы, Полацку, Жлобіне, Мазыры, Лідзе, Бабруйску. Тут як зараз ёсць у наяўнасці памятныя і юбілейныя манеты з каштоўных і некаштоўных металаў, якія знаходзяцца ў абароце і з'яўляюцца законным плацёжным сродкам: 5 відаў залатых, больш за 20 срэбраных і 16 – медна-нікелевых.

Аляксей АРЭШКА

У Брэсцкай крэпасці — дзявочы прытулак

Горш чым фашысты пакалечылі будынак былой школы малодшых камандзіраў на Шпітальнай выспе Брэсцкай крэпасці сучасныя рабаўнікі. У страшным 41-м штурмавікі 45-й пяхотнай дывізіі вермахта не змаглі знішчыць цвярдыню з чырвонай цэглы — яна затым ажно да 1990 служыла як казарма для будаўнічага батальёна. Салдаты першымі выдралі вокны і дзверы, сарвалі падлогу. Шыфер на даху і батарэі ацяплення зніклі, калі па дамове са ЖРЭУ Брэсцкага гарвыканкама за дзяржмаёмасцю назіралі супрацоўнікі міліцэйскага аб'яднання «Ахова»...

З цёплых дзён гэтага лета ў разрабаваным будынку на Шпітальнай выспе працуюць вернікі Свята-Мікалаеўскай гарнізоннай царквы і некалькі прафесійных муляраў. Старшы на рамонце — эканом Брэсцкай і Кобрынскай праваслаўнай епархіі Валеры Навуменка гаворыць, што ёсць спадзяванні закрыць на зіму дах і вокны, каб можна было працягваць унутранае аднаўленне. Царкоўныя людзі змаглі атрымаць ад Брэсцкага гарвыканкама дазвол на стварэнне тут прытулку для бяздомных дзяўчынак. А каб гэтая дабрачынная ўстанова ў крэпасці не паходзіла на самотныя школы-інтэрнаты, епархія хадайнічае перад гарвыканкамам аб перадачы ў сталае карыстанне зямельнага ўчастка ў 1,23 гектара. Разам з манашкамі дзеці без бацькоў змогуць набыць належнае выхаванне і працоўныя навыкі. Можа, нарэшце крэпасць ажыве.

Мікола НЯЗЛОМНЫ

ПОШТА

Замкнутый круг лжи

Открытое письмо к ведущим радио и телепрограмм

К вам обращается пенсионер – учитель истории. Такие радиопередачи, как «Разговор по существу», полезны тем, что я понял, что такие журналисты, как Н.Т.Чайка, политолог Н.М.Сергеев, ведущие телепередач на БТ – Казиятко, Зимовский, Новиков, – просто самые обыкновенные лжецы.

Я семь лет назад голосовал и всячески поддерживал А.Лукашенко, на референдуме тоже голосовал за его политику, но сейчас Вы для меня – лжецы! Такую несусветную ложь, ни чем не подтвержденную, самую обыкновенную чушь говорить и показывать нам, или Вы думаете, что мы белорусы до того глупые! Вы же нас просто унижаете! А я не желаю, чтобы меня унижали! Я 35 лет врал своим ученикам про историю начиная с 1917 года, и сейчас я прошу у них прощения! Я прошу прощения перед белорусским народом за то, что я голосовал два раза за режим Лукашенко – режим обмана и грубой лжи! И Вы думаете, что и сейчас это пройдет? Ошибочка.

У меня в подъезде дома из 10 квартир только 3 за существующий режим! Пять лет назад – было 8! И Вы можете утверждать, что народ проголосует за Вас? Раньше я считал, что у коммунистов нет и не было совести, но сейчас видно, что коммунисты были еще более-менее порядочным режимом, зато сейчас у Вас замкнутый круг вранья!

Анатолий АДАМОВИЧ,
Рогачев

Канцэрт у Наваполацку

18 жніўня 2001 года ў г. Наваполацку РМГА «Задзіночаньне Беларускіх Студэнтаў» у межах кампаніі «Выбірай» правяло мабілізацыйны канцэрт з удзелам гуртоў «Крама», *The Stokes*, «Голая манашка», «Цмокі».

Канцэрт праходзіў на адкрытай пляцоўцы ў мясцовым парку адпачынку. Уваход быў вольны, таму гледачы пачалі зьбірацца ўжо, калі музыкі толькі настройваліся.

А шостай гадзіне канцэрт распачаўся з выступу «Голай манашкі». Шмат хто расчараваўся, што не пабачыў сапраўды голую манашку, але быў ня меньш задаволены досыць мілымі хлопцамі з гэтага гурта, а тым болей забойным панкам у іх выкананьні.

Пры выхадзе на сцэну «Цмокаў» сябры ЗБС распачалі розыгрыш маек «Выбірай».

Падчас выступленьня *The Stokes* пляцоўка была забітая гледачамі. Хто адрываўся, задаваленьны тым, што адхапіў супэрскую аранжавую маечку й кіпу налепак «Што рабіць?.. Не тармазі!.. Выбірай!», а хто бегаў за ЗБСаўцамі, каб атрымаць яшчэ што-небудзь: плякацік, улётку.

«Крама». Гледачы на хвілінку прыціхлі, перавялі дыханьне пасьля танцаў пад цяжкі рок. Засьпявалі ўсе.

Традыцыйна, як і на ўсіх мабілізацыйных канцэртах, што ладзіць ЗБС, праводзіліся выбары. Сапраўдныя выбары лепшага гурта. Бюлетэнь быў зроблены па ўсіх правілах. Актыўнасьць выбаршчыкаў была стоадсоткавая. Многія наўпрост падыходзілі да арганізатараў і патрабавалі бюлетэні.

«Диктатура ценностей»

Роберт СПАЕМАНН, ведущий философ Римской католической церкви, профессор философии университетов Мюнхена и Зальцбурга

Сегодня никто из видных деятелей не говорит о «хорошем» и «плохом». Вместо этого все рассуждают о ценностях. Политические партии ведут дебаты по поводу ценностей, конституции рассматриваются как «системы ценностей». Такое впечатление, будто бы мы живем в эпоху разрушения ценностей, или, возможно, изменения ценностей. Даже NATO, по словам британского премьер-министра Тони Блэра, следует в дальнейшем рассматривать не как альянс для совместной защиты территорий, а как инструмент для защиты – и распространения – общих ценностей.

И все же, говорить о ценностях – и тривиально, и опасно. Тривиально, поскольку каждое сообщество, даже если оно привержено плюрализму, должно разделять определенные вещи, которые его члены полагают ценными. В частности, парламентская система, основанная на выборах и основных правах человека, может существовать только в том случае, если большинство людей ценит права и обязанности, кодифицированные в демократических конституциях.

Но ведь предполагается, что современное светское государство основывается на законе, а не на наборе обязательств в отношении субстантивированных ценностей. В действительности, хотя государство, приверженное свободе личности, требует соблюдения своих законов, оно не требует согласия с теми ценностями, которые образуют основу его правовой системы. Это краеугольный камень современной свободы, мучительно завоеванной в ходе религиозных войн. Поэтому говорить о государстве как о «сообществе ценностей» – опасно, поскольку оно стремится подорвать этот вековой принцип в пользу диктатуры политических убеждений.

«Третий рейх» был сообществом ценностей. Как и *Volksgemeinschaft* (сообщество, образованное по национальному признаку), он ценил нацию, расу, здоровье – и эти ценности всегда превалировали над законом. Как и при коммунизме, государство было проводником определенных ценностей; и таким образом, партия, приверженная этим ценностям, была важнее государства.

Сегодняшней Европе следует держаться подальше от этой опасной дорожки. Граждане иногда нарушают закон, поскольку он противоречит их собственным ценностям, и государство имеет право заставить их жить в рамках предписанных им правовых норм. Но нельзя позволять государственной власти во имя продвижения «ценностей» пытаться мешать людям делать то, что не запрещено законом. К сожалению, наши государства зачастую именно это и делают.

Возьмите появление на политической сцене термина «секта». В новом политическом языке сообщества рассматриваются как секты, когда они устанавливают для себя общие убеждения, которые не разделяет большинство людей или влиятельные политические круги. Такие сообщества-меньшинства характеризуются также миссионерским подходом к распространению своих идей, сильной внутренней сплоченностью, иерархической структурой и иногда харизматическим лидером.

Эти критерии весьма расплывчаты, и в либеральных государствах членство в сектах не запрещено законом. Тем не менее, эти секты включены в официальные списки (на усмотрение тех, кто требует монополии на толкование общественного мнения) и подвергаются репрессиям посредством неофициального давления. Они подвергаются надзору со стороны государства, людей предостерегают против них, а их членам отказывают в предоставлении работы в государственных учреждениях.

Почему многие государства возражают против сект? Христиане, придерживавшиеся традиционной религии, использовали этот термин для описания более мелких сообществ, которые отошли от церкви по причине расхождений в вере или религиозной практике. Однако, в контексте современной правовой системы этому термину нет места. Любое объединение граждан на основе общих убеждений должно рассматриваться как равноправное, если оно не нарушает существующее законодательство и не призывает людей его нарушать. Только тогда, когда государство определяет себя как «сообщество ценностей», сравнимое с государственной церковью, которая исключает неверующих, становится понятным официальное враждебное отношение к «сектам».

И не только секты чувствуют себя стесненными из-за того, что государство считает себя «сообществом ценностей». Государственные институты также подвергают остракизму определенные политические идеи, даже если они не выходят за рамки конституции. В Германии, например, от участия в дебатах в отношении иммиграции на государственном уровне уклоняются, связывая позицию, направленную против иммиграции с насилием против иммигрантов. Однако современные государства имеют адекватные силы – полицию – для того чтобы противодействовать насилию, совершаемому местными гражданами по отношению к иммигрантам и иммигрантами в отношении местных граждан.

Санкции Европейского сообщества, введенные против Австрии, выявляют другую угрозу, которую ставит «сообщество ценностей». В Германии нападают на лагеря беженцев. В Испании беспокоят эмигрантов. В Швеции неонацисты устраивают демонстрации. В Нидерландах де-факто реабилитирована нацистская практика эвтаназии. Ничего подобного в Австрии не происходило. На самом деле нацменьшинства во Франции могут лишь мечтать о статусе, предоставленном словенскому меньшинству, живущему в Коринфии. И все же Австрия была занесена в черные списки напарниками по Европейскому сообществу. Почему? Потому что Австрия не была политически корректной – ее политики не признали на словах «ценности» Европейского сообщества и не отказались сформировать правительство с участием партии, чьи политики сделали несколько безответственных замечаний.

Война в Косово – ведущаяся во имя «ценностей» – несет еще больше дурных предзнаменований. Нет сомнений в том, что военное вторжение с целью защиты людей, изгоняемых с их родной земли, послужило «лишь поводом». Но ведение такой войны было несовместимо с международным правом, которое признает справедливыми только те войны, которые велись для самообороны или для защиты территории союзника. Проблема с интервенцией *NATO* в Косово заключалась в том, что не было предпринято каких-либо попыток выработать исключение для записанного в международном праве запрета на ведение агрессивных войн. Вместо этого посчитали, что действовать от имени «сообщества ценностей» будет более важным, чем соблюдение норм международного права. Когда подобным образом действовали коммунисты и нацисты, мы называли это тоталитаризмом.

Одной из ценностей, поддерживаемой современным государством, является терпимость. Истинная терпимость "заякорена" в закон и является убеждением, что достоинство индивидуума не зависит от его личной веры. Однако когда терпимость объединена с «сообществом ценностей», то требование уважать убеждения других превращается в требование не иметь убеждений, с которыми другие не согласны. Наличие убеждений приравнивается к нетерпимости, а требование быть терпимым видоизменяется в догматический релятивизм, полный нетерпимости.

Таким образом, ценности, которых придерживается наша цивилизация, не имеют объективной структуры и порядка старшинства, как это постулировалось в античном мире, но являются связанными с культурой субъективными оценками. Именно здесь появляется желание власти, о котором говорил Ницше. Те, кто устанавливает ценности, имеют власть, и борьба вокруг ценностей становится скрытой борьбой за власть. Таким образом, в «сообществе ценностей» следует искать скрытые интересы. Если ценности не являются объективными, а нашими ценностями, то кто такие «мы»? Кто выигрывает, если эта ценность считается выше? Кто является доверенным лицом наивысших ценностей?

Мы должны восстановить разделение между государственной властью и способностью устанавливать ценности для граждан. Как утверждал Гоббс, вы подчиняетесь власти государства не потому, что вы являетесь частью «сообщества ценностей», а потому, что поддержание мира внутри государства является ценным. Будущая Европа должна быть правовым обществом, признающим и защищающим меньшие сообщества с их собственными ценностями, но воздерживающимся от того, чтобы самому быть сообществом ценностей.

АСЦЯРОЖНА, СНІД

План снижения риска

Не так уж много людей имели дело с инфекциями, передаваемыми половым путем (ИПП). Так что может вызвать удивление факт, что 333 млн. человек страдают от подобного недуга ежегодно в соответствии с данными Всемирной организации здравоохранения (ВОЗ). При этом не учитывается не поддающийся лечению СПИД.

Воздержание, конечно, было в истории человечества наилучшим средством против сифилиса, гонореи и их более современного недуга – ВИЧ-инфекции. Ошибка в том, что мы в некотором плане легкомысленно воспринимаем эти болезни, способствуя их прогрессированию, неконтролируемому росту. Некоторые люди считают болезнь неприятной, даже порой опасной, но необходимой начальной стадией к дальнейшим сексуальным контактам.

Для большинства главными планами на выходные дни являются отдых и освобождение от будничных забот. Часто подобное освобождение ведет к перееданию, перебору спиртного, поздему валянию в постели, перегреву на солнце и, для многих, уменьшению сдержанности, когда предоставляется удобный случай совершать сексуальную связь.

Основные курорты и кемпинги работают в слаженности с потребностью обеспечить подходящие условия для подобных действий, а в некоторых странах, особенно в юго-восточной Азии, многомиллионнодолларовая индустрия выросла от «секс-туризма».

Это печальный и все еще неизбежный факт, что наибольшая пропорция отмечаемых, к примеру, в Великобритании ИПП берут истоки от сексуальных контактов за рубежом. С постоянно увеличивающимся числом молодых, беззаботных путешественников, отправляющихся с приключенческими целями, имеется большая вероятность осложнений в дальнейшей жизни. Особенно рискованный контингент – в возрасте от 16 до 25 лет из-за своих социальных привычек, самонадеянности и постоянного отсутствия осторожности.

Здесь не место для проповеди, но – несколько фактов и цифр. Хотя статистика ВОЗ устарела на шесть лет, превалирующие направления главенствуют и ныне. ВОЗ оценила, что 7 млн. новых случаев возникновения мягкого шанкра, 12 млн. новых случаев сифилиса, 62 млн. случаев гонореи, 89 млн. случаев заражения хламидией и 170 млн. новых случаев трихомоноза появились среди взрослого населения мира только в одном 1995 году.

Явное большинство этих инфекций встречается в южной полосе Сахары в Африке и на юго-востоке Азии. Цифры по ВИЧ-инфекции более современные, но не менее драматичные. В 2000 году ВОЗ дала оценку, что 36,1 млн. человек в мире жили будучи ВИЧ-инфицированными.

Но физические трудности и социальное пятно – не самые драматичные аспекты ИПП. Наиболее частый случай – воспаление гениталий или изъязвления, и это облегчает распространение смертоносных, находящихся в крови, вирусов: ВИЧ и гепатита В. Многие женщины, пораженные ИПП, проходят долгий путь до рождения ребенка и увеличивают риск бесплодной беременности как результата внутреннего рубцевания, причиненного первоначальной инфекцией.

Риск рака шейки матки выше у ранее перенесших ИПП. Некоторые ИПП могут пройти бесследно.

Или же, с другой стороны, принести вред – рост злокачественной опухоли во время беременности, вызывающей нормальное развитие плода или даже рождение мертвого ребенка.

Итак, подойдем к вопросу – как путешественник защищает себя от ИПП? Первый шаг – осознать, что половые отношения не должны происходить беспорядочным образом, особенно для одиночного путешественника на длительный срок (студент на каникулах). Много надежд на то, что безопасно заниматься сексом с товарищем по поездке, хотя наивно полагать, что избранный партнер соблюдал благоразумие в прошлом.

Не всегда очевидно, что вы приобрели ИПП. Так как многие из них не проявляют себя, пока не произойдут изменения во внутренних органах.

Никогда не оставляйте их без внимания и не пытайтесь заниматься самолечением. Сразу же обращайтесь за советом к медику. ИПП более распространены, чем можно было бы подумать. И в отдельных уголках земли происходят эпидемии. Реализм подталкивает к заключению, что многие путешественники рады подвергнуть себя риску в некоторых случаях. Что же касается большинства изданий о здоровье в период путешествий, то планирование и предусмотрительность пройдут еще долгий путь развития, прежде чем ограничат риск подвергнуться заболеванию

Леонид РАЗЛАДОВ
Перевод с английского

Галоўны радактар
Павел ЖУК

© НАША СВАБОДА. Спасылка на газету НАША СВАБОДА абавязковая. Рэдакцыя можа не падзяляць меркаваньні аўтараў, публікаваць артыкулы дзеля палемікі
Адрас: г.Мінск, пр-т газеты «Известия», 8-173. Пасведчаньне аб рэгістрацыі № 1289. Выдадзена з 25 лютага 2000 г. Заснавальнік Зміцер Жук.
Выдавец – рэдакцыя газеты НАША СВАБОДА. E-mail: NPSvaboda@irex.minsk.by Надрукавана з дыяпазітываў заказчыка на паліграфічным РУП «Чырвоная звязда»
220073, г. Мінск, Першы загарадны завулак, 3. Заказ №1750 Нумар падпісаны ў друк 21/08/2001 (15:00) Наклад – 9.410